

(049.3) 37.076:379.0121:351.05 : 008: 351.054: 7/8:
"1997/2000" (jaar) = 60

96-329b

Een cultuur van verandering
Advies Cultuurnota 1997-2000

Amateurkunst en Kunsteducatie

Boekmanstichting - Bibliotheek
Herengracht 415
1017 BP Amsterdam
Tel. 6243739

Een cultuur van verandering *Advies Cultuurnota 1997-2000*
bestaat uit 15 afzonderlijke delen:

Algemeen

- 1 Beeldende Kunst, Bouwkunst en Vormgeving
- 2 Musea
- 3 Monumenten en Archeologie
- 4 Archieven
- 5 Letteren
- 6 Bibliotheken
- 7 Media
- 8 Film
- 9 Theater
- 10 Muziek en Muziektheater
- 11 Dans
- 12 Amateurkunst en Kunsteducatie
- 13 Festivals
- 14 Bovensectoraal

Het algemene deel bevat een lijst met alle aanvragers per sector met daarin naam van de instelling en advies: +/- / ± / o. Deze codering vindt u ook terug boven elk instellingsadvies.

Het financiële kader onder aan elk instellingsadvies is gebaseerd op door het Ministerie van OCenW verstrekte cijfers.

Verklaring:

- + subsidie verhogen
- subsidie verlagen
- ± globaal huidige subsidie continueren
- o verzoek afwijzen / subsidie beëindigen

Indien een subsidie-advies niet van toepassing is, zal er geen teken zichtbaar zijn.

De tekst van Een cultuur van verandering is ook te vinden op internet:
<http://www.sdu.nl/overheid/cultuur>

Inhoud

Inleiding 5

Instellingen kunsteducatie

Fonds Kunst en Educatie 8
Inspectie Kunstzinnige Vorming en Amateurkunst 10
LOKV, Nederlands Instituut voor Kunsteducatie 13
LOKV/Deskundigheidsbevordering 13
Omgevingseducatie Gooi, Vecht- en Eemstreek 20
Vier Grote Steden Kunsteducatie (4GS-ke) 21
Inleiding 21

Theater en dans

Artisjok/Nultwintig 23
IT Fryske Amateur Toaniel (I.F.A.T.) 25
Landelijk Centrum Amateurdans (LCA) 27
Ondersteuning Amateurtheater (NCA) 29
Nederlands Kindertheater 31
STOUT Jeugdtheater 33
STUT Theater 35
Turks Theater 37
Werkplaats voor het Amateurtheater 38
Associatie Marokkaanse Migranten Utrecht (AMMU) 40

Muziek

Cococon 42
Haydn Jeugd Strijkorkest 44
Jeugdorkest Nederland 45
Vereniging Jeuneses Musicales 47
Jong Muziktalent Nederland 49
LOAM 50
Nederlands Instituut voor de Blaasmuziek (NIB) 53
Pop Against Racism 55
Prinses Christina Concours 57
Ricciotti Ensemble 59
Nederlands Repertoire en informatiecentrum voor Muziek (RIM) 61
Samenwerkende Muziekorganisaties Nederland (SMN) 64
Landelijk Samenwerkingsverband Kerkmuziek (SLSK) 66
Samenwerkende Nederlandse Korenorganisaties (SNK) 68
Workshops in Nederland voor Geïmproviseerde Muziek (SWING) 70
Wereld Muziek Concours Kerkrade 72

Overige aanvragen

Buitenkunst	74
Cultureel Jongeren Paspoort (CJP)	75
Jongerenwerk Zoetermeer	77
De Kunstbende	78
Lift	80
Nederlands Centrum voor Volkscultuur	-82
Stichting Beeldende Amateurkunst (SBA)	84

Inleiding

In de sector amateurkunst en kunsteducatie (A/K) is de subsidiëring van uitvoerende taken grotendeels gedecentraliseerd. Daardoor is een enorme diversiteit en dynamiek ontstaan, die voor de sector van wezenlijk belang worden geacht. Het landelijk beleid dient daarom gericht te zijn op de instandhouding en bevordering van deze diversiteit en dynamiek, naast de bevordering van kwaliteit.

De rijksoverheid heeft zich de laatste jaren voornamelijk gericht op de instandhouding en professionalisering van een klein aantal steunfunctie-instellingen, die geacht worden inhoudelijke en infrastructurele ontwikkelingen in de verschillende disciplines te stimuleren en landelijk ingang te doen vinden. Voor de amateurkunst wordt ernaar gestreefd per discipline een beperkt aantal efficiënt en effectiefwerkende instellingen in stand te houden. Voor de kunsteducatie zijn er twee instellingen: de ene voor inhoudelijke ondersteuning en de ander voor kwaliteitsbewaking. Met deze beleidskeuze is een aantal knelpunten ontstaan waarvoor de Raad voor Cultuur in de advisering over de instellingen oplossingen heeft gezocht.

Ten eerste zijn de bedoelde instellingen als het ware knecht van twee meesters: als instrument van overheidsbeleid zijn ze gericht op de wensen van de overheid; om hun ondersteuningsfunctie waar te maken, dienen ze echter ook alert te zijn op ontwikkelingen in het veld. Door de geringe flexibele begrotingsruimte kunnen de instellingen binnen dit spanningsveld vaak niet adequaat genoeg reageren. Daarbij komt dat in de praktijk de dienstbaarheid aan het veld nogal eens in het gedrang lijkt te komen door de behoefte vooral eigen beleid te willen uitvoeren.

De Raad pleit er daarom voor de ondersteuningsfunctie van de landelijke instellingen te versterken door enerzijds de geldstroom voor een deel te verleggen van die instellingen naar het veld en anderzijds de instellingen aan te moedigen hun interne geldstroom flexibeler te gebruiken. Door het veld in staat te stellen zelf te bepalen of en bij wie het ondersteuning wenst te kopen bij de ontwikkeling en begeleiding van projecten die het van landelijk belang acht, wordt de toegenomen professionaliteit van het veld beter benut. Bovendien worden de steunfunctie-instellingen dan meer gestuurd door de tucht van de markt, hetgeen meestal leidt tot meer aandacht voor de wensen van de klant. Door hun eigen begroting te flexibiliseren kunnen de steunfunctie-instellingen daarnaast zelf sneller inspelen op gesignaleerde wensen, hetzij van de overheid, hetzij van het veld.

Voor die gevallen waarin de landelijke instellingen niet in staat zijn veranderend overheidsbeleid snel uit te voeren, wordt gepleit voor taakuitbreiding van het op te richten Fonds voor Amateurkunst en Kunsteducatie. Zo kan dit fonds een bepaald deel van de deskundigheidsbevordering voor zijn rekening nemen. Immers, steunfunctie-instellingen hebben eigen taken in deskundigheidsbevordering, voor zover de vraag afkomstig is uit het veld, en beschikken structureel over middelen daarvoor. Aan de behoeften aan na- en bijscholing, die een uitvloeisel zijn van gewijzigd overheidsbeleid, kan een instrument als dit fonds het beste tegemoetkomen.

Ten tweede zijn er in de sector organisaties opgekomen die specifieke ontwikkel- en voorbeeldfuncties hebben die zo goed passen bij de door u gekozen beleidsprioriteiten dat een meerjarige subsidiëring van andere aanvragers dan alleen steunfunctie-instellingen opportuun lijkt. Voorbeelden van dergelijke organisaties zijn Artisjok/Nultwintig en De Kunstbende die met hun werk goed aansluiten bij uw intenties op het terrein van intercultureel beleid en jongerenbeleid. In de meeste beleidsplannen van steunfunctie-instellingen in de amateurkunst wordt aangegeven dat het moeilijk gevonden wordt jongeren en allochtonen te betrekken bij hun werk. Organisaties als de bovengenoemde worden met een tweejarige subsidiëring in staat gesteld hun expertise aan derden ter beschikking te stellen. Geadviseerd wordt deze subsidie nu voor vier jaar te reserveren en de betreffende organisaties voor twee jaar subsidie te garanderen, maar het nog op te richten fonds de mogelijkheid te geven hun werk na twee jaar te evalueren en eventueel voor nogmaals twee jaar subsidie te verlenen. Op deze wijze worden de landelijke steunfunctie-instellingen gestimuleerd om specifiek beleid te ontwikkelen, omdat er na twee jaar ook door hen een beroep gedaan kan worden op de middelen die na de eerste twee jaar voor nieuwe besluitvorming openstaan. De genoemde organisaties spelen een belangrijke rol in de vorming van culturele regio's. Om die reden verdient het aanbeveling hun verzoek om meerjarige subsidiëring aan de orde te stellen bij het overleg over de inhoud van de convenanten met de verschillende steden en provincies of met IPO en VNG.

Hiermee komt het derde knelpunt van het rijksbeleid in de sector amateurkunst en kunsteducatie in beeld: het primaat van de culturele regiovorming. Terecht benadrukt u het belang van de stedelijke en regionale culturele infrastructuur, waar samenwerkingsverbanden kunnen ontstaan tussen amateurs en professionals, tussen kunstcentra en amateurverenigingen, tussen kunstinstellingen en onderwijsinstellingen. Dergelijke samenwerkingsverbanden zijn voor de individuele deelnemers van belang zijn omdat zij zo intensiever gebruik kunnen maken van hun culturele omgeving. Voor werkenden in de sector amateurkunst en kunsteducatie is dit een relatief nieuwe ontwikkeling, waardoor zij profijt zouden kunnen hebben van ontwikkelingen elders en van na- en bijscholing. De landelijke overheid zou zich daarom steeds meer moeten beperken tot het doorgeven en bevorderen van stimulerende voorbeeldprojecten en van na- en bijscholingsmogelijkheden. Dit pleit voor een sterk informatieve en intermediaire functie en een projectmatige aanpak van de steunfunctie-instellingen en voor betrokkenheid van het kunstvakonderwijs bij na- en bijscholingsprojecten. De Raad is mede daarom niet voor verdergaande institutionalisering van de steunfunctie-instellingen, maar juist voor flexibilisering van hun werkwijze en een daarbij behorende flexibilisering van hun personele en financiële middelen. Het rijksbeleid in deze sector is gericht op voorbeeldwerking en stimulering van ontwikkeling; in principe zijn dit eindige ingrepen. De werkwijze van de uitvoeringsinstanties dient hierbij aan te sluiten. Daarnaast kan ook het eerder bepleite stimuleringsfonds voor kunst- en cultuureducatie in deze een aanjaagfunctie vervullen.

Ten slotte moet opgemerkt worden dat het streven om te komen tot één goed functionerende landelijke amateurorganisatie met een ondersteunende functie per discipline nog steeds waardevol geacht wordt. In verband met hun belang voor het jongerenbeleid wordt echter ook geadviseerd enkele jeugdorkesten en theatergezelschappen voor jongeren meerjarig te subsidiëren.

Het advies over de instellingsplannen in deze sector is gebaseerd op de minimumvariant van ongeveer 1 mln, dat past binnen de in de adviesaanvraag gehanteerde financiële ruimte.

Daarmee is geen recht gedaan aan de vraag wat nodig zou zijn op basis van de voorliggende beleidsplannen. In deze sector is gekozen voor een flexibiliseringsbeleid: veel op zich goede aanvragen zijn doorverwezen naar projectbudgetten uit het op te richten Fonds voor Amateurkunst en Kunsteducatie. Het daartoe nu geoormerkte bedrag is op deze extra claims niet berekend. Als daarentegen het daadwerkelijk benodigde bedrag beschikbaar komt in plaats van het bedrag volgens de adviesaanvraag, dient dit fonds met een bedrag van ongeveer 1 miljoen extra te worden gevoed.

Fonds Kunst en Educatie

Inleiding

De stichting Fonds Kunst en Educatie (FKE) stelt zich ten doel de kwaliteit en de omvang van de cultuurdeelname aan de kunsten in Nederland te bevorderen door jaarlijks een prijs toe te kennen aan een bijzonder initiatief van een persoon of instelling, gericht op de bevordering van cultuuroverdracht en cultuurdeelname. Sinds 1993 draagt deze prijs de naam Jan Kassies Prijs. Aanvankelijk probeerde de stichting met deze prijs het hele terrein van cultuurparticipatie te bestrijken, maar nu richt zij zich op kunsteducatie in het onderwijs. De stichting werkt daartoe samen met instellingen op het terrein van de kunsteducatie die gericht zijn op het onderwijs. Kandidaten voor de prijs worden gezocht in de onderwijssector waarbij inbedding van kunsteducatie in het culturele klimaat van een school en samenwerking met buitenschoolse culturele instellingen belangrijke criteria voor kandidaatstelling zijn.

Beoordeling

Het is een goede zaak dat de stichting haar activiteiten beperkt tot de toekenning van de prijs voor kunsteducatie en dat daarbij de aandacht gericht wordt op kunsteducatie in het onderwijs. De prijs levert een onmiskenbare bijdrage aan de publieke aandacht voor kunsteducatie in het algemeen en voor vernieuwende initiatieven daarin in het bijzonder. De verwachting van het bestuur dat de exclusieve gerichtheid op kunsteducatie in het onderwijs de belangstelling van de media voor de prijs zal activeren, is bij de laatste prijstoekenning uitgekomen. Het landelijk belang van het bestaan van een prijs voor de stimulering van de kunsteducatie is onomstreden, de publieke aandacht is echter ook in het voordeel van belanghebbenden als organisaties voor kunsteducatie en de scholen zelf.

Conclusie

In andere sectoren waarin het cultuurbeleid werkt, wordt slechts een zeer beperkt deel van de prijzen door de rijksoverheid bekostigd. Het is een goede gewoonte dat instellingen die belang hebben bij de publiciteit die een dergelijke prijs oplevert een bijdrage leveren aan de kosten. De onafhankelijkheid van de stichting is weliswaar een waarborg voor een ongebonden keuze van kandidaten voor de prijs; toch hoeft een bijdrage van instellingen die belang bij publieke aandacht voor de kunsteducatie hebben, geen bedreiging van deze onafhankelijkheid in te houden, gezien de resultaten van een dergelijke constructie in andere sectoren. De produktiekosten zouden verlaagd kunnen worden door onderbrenging van het secretariaat bij bijvoorbeeld het Procesmanagement voor Voortgezet Onderwijs. De raad adviseert alleen de kosten van de prijs zelf (40.000 gulden) te subsidiëren. Nu de aandacht sterk gericht wordt op kunsteducatie in het

funderend onderwijs, lijkt ook een bijdrage uit het onderwijsbudget zeer voor de hand liggend. Mocht ervoor cultuureducatie in het funderend onderwijs een stimuleringsbudget met bijdragen uit cultuur- en onderwijsbegroting worden gevormd, dan verdient het vanwege het prestige aanbeveling de prijs met een bijdrage uit dit budget te verhogen.

<i>Financieel kader</i>	
<i>Huidige exploitatie</i>	<i>0,049</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1994</i>	<i>0,047</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1995</i>	<i>0,047</i>
<i>Gewenste exploitatie 1997-2000</i>	<i>0,055</i>
<i>Gevraagd subsidie 1997-2000</i>	<i>0,055</i>

*(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW
en in miljoenen gulden)*

Inleiding

De Inspectie Kunstzinnige Vorming en Amateurkunst (hierna: Inspectie) is zichzelf minder gaan zien als een voornamelijk op controle gericht 'accountantskantoor' en meer als een op duurzame kwaliteit gerichte adviesorganisatie. In het kader van die ontwikkeling streeft zij voor de centra voor kunstzinnige vorming naar de landelijke invoering van een integrale kwaliteitszorgsystematiek. De stichting vervult in die systematiek de rol van externe kwaliteitsbewaker, terwijl de centra zelf de interne kwaliteitszorg op zich nemen. In de amateurkunstsector beperkt de externe kwaliteitsbewaking zich vooralsnog tot het stellen en controleren van de naleving van benoembaarheidseisen en het vervaardigen en uitvoeren van erkenningenregelingen.

Dergelijke rolverdelingen en regelingen komen tot stand in overleg met de steunfunctie- en koepelorganisaties van de betreffende disciplines, hetgeen bevorderlijk is voor de discussie over ontwikkelingen in de sector.

Door de banden met de onderwijsinspectie weer wat aan te halen hoopt de stichting ook meer te kunnen doen op het terrein van binnenschoolse kunsteducatie.

Beoordeling

Het ontstaan van kwaliteitszorgsystemen hangt samen met de ontwikkeling van onderhandelingsverhoudingen en het verdwijnen van bevelsverhoudingen en met de professionalisering van allerlei beroepsgroepen. Tot die geprofessionaliseerde beroepsgroepen behoort ook de sector amateurkunst en kunsteducatie. Op die ontwikkeling sluit de taakopvatting in de kunstzinnige vorming van de Inspectie naadloos aan. Of de stichting ook een vergelijkbare rol in de amateurkunst (provinciale steunfuncties) en in het onderwijs kan gaan vervullen is nog onzeker, maar alleszins de moeite van het proberen waard. De raad gaat ervan uit dat de Inspectie ook in dit traject haar gebruikelijke 'marskramer'-werkwijze inzet. Dat betekent in dit geval dat optimaal gebruik gemaakt wordt van kwaliteitszorgsystemen die instellingen zelf al ontwikkeld hebben en dat het model niet als keurslijf maar als richtsnoer gebruikt wordt. Omdat de Inspectie een monopoliepositie in de kwaliteitsborging in deze sector bezit, is het van het grootste belang dat zij niet verstart in een bepaalde opvatting over wat kwaliteit is en wat niet, maar een zekere dynamiek inbouwt in werkwijze en beoordelingscriteria. De Inspectie werkt nu met een adviesraad die een globale adviserende taak heeft ten aanzien van het totale takenpakket van de stichting. Het is te overwegen niet met slechts enkele inspecteurs het hele veld te willen overzien, maar voor het aanbrengen van kwaliteitskeurmerken externe deskundigen op adhoc-basis in te huren die dan onder begeleiding van de inspecteurs tot een intersubjectief oordeel komen. Op deze wijze krijgt de kwaliteitsbewaking meer het karakter van een visitatie. Daarnaast is het van groot

belang erkenningsregelingen en benoembaarheidseisen voortdurend te actualiseren.

In het bedrijfsleven is het een normale zaak dat bedrijven die een certificering nastreven daarvoor zelf betalen. Het is voorstelbaar dat dat momenteel niet mogelijk is, omdat centra te maken hebben met drastische bezuinigingen en omdat de noodzaak tot certificering nog niet overal zo groot lijkt als in het bedrijfsleven. Omdat de erkenning en het lidmaatschap van de VKV gekoppeld zijn, hebben centra voor kunstzinnige vorming concreet voordeel bij de certificering. Bovendien levert erkenning een sterkere positie ten opzichte van de subsidiegevers op. De ervaring leert dat het draagvlak voor certificering ook groter wordt als men zelf op een of andere wijze bijdraagt in de kosten ervan. Deze bijdrage kan geleverd worden in de vorm van werktijd als gebruik gemaakt wordt van de deskundigheid die in de organisaties zelf aanwezig is.

De Raad ziet in het verlengde van deze gewijzigde taakopvatting minder noodzaak vast te houden aan gedetailleerde controletaken. Omdat deze veelal ten behoeve van gemeentelijke overheden vervuld worden, valt het te overwegen een tegemoetkoming in de kosten te vragen van deze overheden, bijvoorbeeld via de Vereniging van Nederlandse Gemeenten.

Door provinciale overheden wordt de Inspectie nogal eens om advies gevraagd; ook het overleg tussen provinciale cultuurambtenaren wordt door de Inspectie op gang gehouden. Voor deze taken zou het InterProvinciaal Overleg om een bijdrage gevraagd kunnen worden.

Op deze wijze krijgt de Inspectie meer armslag terwijl de onafhankelijkheid ten opzichte van opdrachtgevers gewaarborgd blijft. Dit is belangrijk omdat de Inspectie een belangrijke rol vervult in de ontwikkeling en continuering van kwaliteit in de gesubsidieerde Amateurkunst en Kunsteducatie-sector. Een versterkte marktwerking kan hieraan ook een bijdrage leveren: daarom acht de Raad het nuttig als de Inspectie ingaat op de eventuele vraag van niet-gesubsidieerde instellingen voor kunsteducatie en amateurkunst naar kwaliteitsbewaking.

Of het in verband met de concentratie op kwaliteitszorg terecht is dat de relatie met de onderwijsinspectie wordt aangehaald, zal in de praktijk moeten blijken. Beleidstechnisch gesproken is het terecht nu de Staatssecretarissen van dit departement streven naar een verbetering van de relatie tussen onderwijs- en cultuurinstellingen. Maar de taakstelling van de onderwijsinspectie is een andere, een meer afstandelijke dan die van de Inspectie.

Het is zonder meer belangrijk dat de Inspectie behoeften aan na- en bijscholing van beroepskader in de sector peilt, maar ook aanwakkert. In dit verband behoeft de relatie tussen de sector en het kunstvakonderwijs (inclusief de lerarenopleidingen) verbetering. Hierin ligt voor de Inspectie een belangrijker prioriteit dan voor de relatie tussen funderend onderwijs en instellingen voor amateurkunst en kunsteducatie waar al gauw een overlap met het werk van het LOKV zal ontstaan.

Conclusie

De Inspectie speelt een belangrijke rol in de ontwikkeling en handhaving van kwaliteit in de sector amateurkunst en kunsteducatie. Die rol is in de Kunsteducatie duidelijker dan in de Amateurkunst, mede omdat de

infrastructuren van de werkterreinen verschillen. De concentratie van de Inspectie op kwaliteitszorg wordt door de raad onderschreven. Het feit dat de Inspectie taken vervult die niet alleen voor de landelijke overheid maar ook voor gemeentelijke en provinciale overheden en voor de individuele instellingen van belang zijn, zag de raad graag vertaald in financiële relaties. De raad adviseert het huidige subsidieniveau te handhaven en voor de gewenste verhoging van de subsidie in de onderhandelingen met de andere overheden te pleiten voor een bijdrage hunnerzijds. Ook van de individuele instellingen zou via hun koepel- of steunfunctie-organisaties financieel commitment aan deze werkwijze gewenst zijn.

<i>Financieel kader</i>	
<i>Huidige exploitatie</i>	<i>0,996</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1994</i>	<i>1,005</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1995</i>	<i>0,992</i>
<i>Gewenste exploitatie 1997-2000</i>	<i>1,155</i>
<i>Gevraagd subsidie 1997-2000</i>	<i>1,146</i>
<i>(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW en in miljoenen guldens)</i>	

LOKV, Nederlands Instituut voor Kunsteducatie

Inleiding

Het Nederlands Instituut voor Kunsteducatie (LOKV) vraagt een meerjarig subsidie aan voor het vervullen van intermediaire taken op het gebied van de kunsteducatie onder de titel 'Bruggen slaan'. Daarmee wil het LOKV bereiken dat de toegankelijkheid van kunst en kunstbeoefening voor een breed publiek vergroot wordt.

Het LOKV verzamelt daartoe allerlei gegevens over kunsteducatie en zet die kennis van zaken daar in waar een behoefte geconstateerd is. Soms wordt die behoefte door de markt geformuleerd, soms constateert het LOKV zelf die behoefte.

De markt van het LOKV wordt in eerste instantie door centra voor kunsteducatie gevormd, inclusief de instellingen in de vier grote steden. Nu het beleid van de rijksoverheid zich sterk richt op cultuureducatie komen kunst- en cultuurinstellingen als belangrijke tweede doelgroep in beeld. De intensivering van de samenwerking met de Vereniging voor Kunstzinnige Vorming (VKV) en de Landelijke Stichting Kwaliteitsbewaking (LSK) is onder andere gericht op verbetering van het inzicht in de behoeften van de markt.

Vanuit een landelijke optiek wil het LOKV ook het ontstaan van behoeften bij marktpartijen stimuleren. Het LOKV werkt als landelijk instituut nadrukkelijk aanvullend op wat decentraal gerealiseerd wordt.

Als inhoudelijke prioriteiten in het werk van het LOKV worden genoemd: culturele diversiteit in het aanbod, het gebruik van nieuwe technologie, de bevordering van regionale samenwerkingsverbanden (inclusief de samenwerking tussen de vier grote steden) en het bereik van de doelgroepen jongeren, ouderen en allochtonen. Uit nader overleg is gebleken dat het zwaartepunt bij de regiovorming gelegd wordt.

Als mogelijke nieuwe prioriteiten worden genoemd: cultureel erfgoed en omgevingseducatie, samenwerking met impresariaten en ontwikkeling van kunsteducatie-aanbod voor het voortgezet onderwijs. Voor al deze projecten zou extra financiering nodig zijn.

Het LOKV wil zich nog meer als projectorganisatie inzetten voor de bevordering van kunsteducatieve activiteiten in Nederland. Medewerkers van de instelling zijn daarop inmiddels voorbereid en een uitvloeisel daarvan kan zijn dat verdere functiedifferentiatie en flexibilisering van de loonkosten per medewerker gerealiseerd worden. Het LOKV streeft ernaar taken die kostendekkend uitgevoerd kunnen worden, zoals advisering en aanbodbemiddeling, op een of andere wijze te verzelfstandigen.

Beoordeling

Het is de taak van het LOKV in het veld van de kunsteducatie dynamiserend op te treden. Zo'n functie kan alleen gerealiseerd worden door een wendbaar instituut dat het vertrouwen van de afnemers van zijn diensten geniet.

De Raad voor de Kunst heeft bij uw departement aangedrongen op een onafhankelijk gebruikersonderzoek in de periode voorafgaand aan het beoordelen van beleidsplannen. In plaats daarvan heeft u het LOKV gevraagd zelf een gebruikersonderzoek te doen, hetgeen goed past in hedendaagse opvattingen over kwaliteitsbeleid. Er is onderzoek gedaan, maar niet zozeer naar de mate van tevredenheid van de klanten als wel naar de behoefte van de klanten. De Raad voor Cultuur heeft daarom in de gesprekken (die plaatsvonden in het kader van de cultuurnota-advisering) met instellingen die gebruik maken van de diensten van het LOKV, gevraagd naar hun bevindingen en geconstateerd dat er bij de meeste ontevredenheid bestaat over de dienstverlening van het LOKV. De werkgeversvereniging van Centra voor Kunstzinnige Vorming en Muziekscholen VKV heeft eerder te kennen gegeven dat er zich problemen voordoen bij de verwerking van de gebundelde ondersteuningsvraag van de centra voor kunsteducatie in de produktie van het LOKV.

De ontevredenheid heeft steeds betrekking op de traagheid en onduidelijkheid in de besluitvorming en op de geringe wendbaarheid van het LOKV, ook in de aanwending van de middelen. De Raad heeft de indruk dat problemen van organisatorische aard een effectieve en efficiënte dienstverlening belemmeren. Hij dringt er daarom nogmaals bij u op aan zo snel mogelijk een onafhankelijk onderzoek te laten uitvoeren waarmee de verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening beoogd wordt. Het is van belang alle organisatielagen en alle soorten klanten daarbij te betrekken. Dit onderzoek moet leiden tot inzicht in de organisatorische factoren die belemmerend werken en zal aanbevelingen voor verbetering moeten bevatten.

Een instituut dat zijn klanten serieus neemt, neemt vooral hun klachten serieus. Klachten zijn de aangewezen weg om de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren. De raad verwacht van het landelijk instituut voor kunsteducatie dat het na dit onderzoek zelf een systeem van interne kwaliteitszorg ontwikkelt waarbij de mate van tevredenheid van de gebruikers van diensten als richtsnoer voor voortdurende aanpassing en verbetering van dienstverlening gezien wordt. De bovengenoemde ontevredenheid heeft ook geleid tot de behoefte van de vier grote steden om de ontwikkeling van landelijk van belang geachte produkten en methoden in eigen hand te houden en daarvoor een eigen meerjarig subsidie aan te vragen. De aanvragers sluiten niet uit dat zij voor de landelijke verspreiding van hun produkten de diensten van het LOKV zouden willen inhuren. De Raad vindt het interessant om te zien of door versterking van de marktwerking de kwaliteit van de dienstverlening van het LOKV inderdaad ook kan verbeteren.

Het LOKV wil voor alle kunstdisciplines en aanvullend op de markt werken. Tevens wil het LOKV de relatie tussen amateurkunst, professionele kunst en kunsteducatie versterken.

Dit betekent dat het LOKV bij voorkeur multi-en interdisciplinaire projecten zou moeten opzetten en het LOKV doet dat ook in steeds sterkere mate. Monodisciplinaire taken op het gebied van de buitenschoolse kunsteducatie kunnen overgelaten worden aan steunfunctie-instellingen voor de amateurkunst. Het verdient in sommige disciplines zelfs aanbeveling op korte termijn discipline-medewerkers te detacheren bij de steunfunctie-instellingen voor amateurkunst (zie ook de adviezen over Lift en SBA). Voor ondersteuning bij hun cursorisch werk kunnen de centra voor kunsteducatie dan ook terecht bij de steunfunctie-instellingen voor amateurkunst, hetgeen goed past in het streven amateurkunst en kunsteducatie nauwer op elkaar te laten aansluiten.

Waar taken niet overgeheveld kunnen worden, moet in ieder geval samengewerkt worden en gestreefd worden naar overdracht van het betreffende project aan de branche-organisatie. Als in een bepaalde discipline een organisatie met een zekere continuïteit en met toenemend succes taken op zich neemt die het LOKV tot dat moment op zich nam, moet het LOKV zijn eigen taak in die discipline heroverwegen. De Raad denkt hier bij voorbeeld aan de relatie tussen FilmFan en Cinekid en de rol die het LOKV speelt in de filmeducatie. Het LOKV moet niet alles op het gebied van kunsteducatie naar zich toe willen trekken maar er juist naar streven de aandacht voor kunsteducatie een structurele plek te geven binnen organisaties die niet principieel daarop gericht zijn of breder georiënteerd zijn. Dit geldt ook voor werkzaamheden ten behoeve van het onderwijs.

Ook al is het ideaal van een kleine wendbare organisatie die aan zijn eigen overbodigheid werkt in eindige dienstverleningsprojecten nog niet bereikt, toch kan geconstateerd worden dat een aantal instrumenten van het LOKV succesvol gewerkt hebben.

Deze werking van het LOKV kwam uitstekend tot zijn recht in het streven naar een andere opzet van het Kunst Jr. Festival. Dit heeft zich door de sturing van het LOKV geleidelijk aan ontwikkeld van een vlootschouw voor het jeugdtheater tot een multidisciplinair festival voor kunstenaars in educatieve setting. Een vergelijkbare ontwikkeling is voorzien voor het jongerentheaterfestival De Opkomst.

De dynamiserende werking krijgt ook gestalte in stimuleringsregelingen waarbij premies op de afname van kunstenaars scholen over de kunsteducatieve drempel helpen. Daarmee worden de realisatie van systematisch kunstenaars aanbod in het basisonderwijs en de vorming van regionale netwerken ten behoeve van binnenschoolse en buitenschoolse kunsteducatie door het LOKV op adequate wijze gestimuleerd.

De wijze waarop het kunstenaars aanbod bij de afnemers komt en de mate waarin aanbod met educatieve activiteiten wordt omringd, zijn interessante discussiepunten die door het LOKV weliswaar aangezwengeld worden, maar nog niet leiden tot concrete resultaten in het veld. Hier kan meer duidelijkheid in de rol van het LOKV verlangd worden en kan beter geluisterd worden naar de wensen van de klanten.

Het LOKV noemt een aantal inhoudelijke prioriteiten voor de komende vier jaar. Dat regiovorming en -ontwikkeling daarbij als zwaartepunt gezien wordt, bevestigt de indruk van de Raad dat de overige prioriteiten daarvan deel kunnen uitmaken. Immers, binnen de regio spelen culturele diversiteit, gebruik van nieuwe technologie en doelgroepenbeleid een vanzelfsprekende rol. Het is van het grootste belang dat het LOKV ook hier gebruik maakt van reeds ontwikkelde concepten. Door de deelname aan het Landelijk Overleg van Steunfuncties (LOS) moet het mogelijk zijn rekening te houden met bestaande ontwikkelingen. Bovendien moet verwezen worden naar organisaties die expertise in de genoemde prioriteiten ontwikkeld hebben en daarbij niet zelden ook een bijdrage aan de regionale culturele infrastructuur leveren, zoals de Kunstbende en Artisjok.

De nieuwe prioriteiten die het LOKV noemt en waarvoor het apart over extra financiering met u wil onderhandelen, betreffen omgevingseducatie, kunsteducatie-aanbod voor het voortgezet onderwijs en de impresariaatstaken. Voor al deze taken geldt dat er al aanbieders op de markt zijn die deels

gesubsidieerd, deels ongesubsidieerd werken. De Raad vindt dat het LOKV als marktpartij zal moeten optreden, dat wil zeggen dat hij ervan uitgaat dat de klant zal willen betalen als het LOKV een beter produkt biedt dan andere marktpartijen. Er moet voorkomen worden dat educatieve activiteiten rond cultureel erfgoed en het kunstaanbod aan het voortgezet onderwijs geïnstitutionaliseerd worden.

De Raad stelt vraagtekens bij het belang van de impresariaatsfunctie voor het instituut voor kunsteducatie. Het is immers denkbaar dat de impresariaten die een kwaliteitssturende functie hebben, ook het aanbod in kunsteducatieve setting voor hun rekening nemen. Zij hebben immers contact met podia over het aanbod voor een heel seizoen. Zeker nu podiumkunst-impresariaten werken aan intensiever vormen van samenwerking lijken zij de meest geschikte bemiddelaars van educatief aanbod. Wat nodig is bij de bemiddeling tussen kunstinstellingen en scholen is het vermogen artistieke en onderwijskundige inzichten optimaal te combineren. Dit kan het beste op regionaal niveau gebeuren.

Daar kunnen makelaars hun diensten aanbieden aan onderwijsinstellingen die een kunsteducatie-beleid hebben en die daarvoor zullen willen betalen als zij inzien dat de makelaar uiteindelijk beter en goedkoper is dan de enthousiaste leraar. Deze makelaars hoeven dus niet noodzakelijk in dienst van centra voor kunsteducatie te zijn.

Het streven van het LOKV naar verzelfstandiging van de adviestaken ten behoeve van individuele instellingen, verhoogt vermoedelijk de zichtbaarheid van de kerntaken van het LOKV en daarmee de helderheid van het instituut voor zijn klanten.

Wat het onderzoek betreft wordt van het LOKV verwacht dat het de belangstelling van zoveel mogelijk instellingen voor onderzoek op het terrein van de kunsteducatie weet aan te wakkeren. De zojuist ingestelde bijzondere leerstoel aan de Rijksuniversiteit te Utrecht zal hopelijk ook op deze wijze functioneren en leiden tot incorporatie in het leerstoelbeleid van de universiteit.

Conclusie

Het LOKV is op weg een wendbaar instituut voor multidisciplinaire projectontwikkeling op het gebied van de kunsteducatie te worden, maar deze ontwikkeling kan sterker gestimuleerd worden.

De Raad dringt er daarom op aan het instituut aan een onderzoek te onderwerpen dat een substantiële bijdrage moet leveren aan de dringend gewenste verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening.

Het huidige subsidiebedrag dient verminderd te worden met een bedrag in de orde van grootte van f 0,5 mln ten gunste van de gezamenlijke instellingen voor kunsteducatie in de vier grote steden. Daarnaast is het raadzaam monodisciplinair werkende medewerkers zo veel mogelijk te detacheren bij landelijke amateurorganisaties met een ondersteunende functie.

<i>Financieel kader</i>	
<i>Huidige exploitatie</i>	<i>13,395</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1994</i>	<i>8,531</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1995</i>	<i>7,493</i>
<i>Gewenste exploitatie 1997-2000</i>	<i>11,485</i>
<i>Gevraagd subsidie 1997-2000</i>	<i>7,442</i>
<i>(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW en in miljoenen guldens)</i>	

Inleiding

Het Nederlands Instituut voor Kunsteducatie LOKV vraagt mede namens het Platform voor de Amateurkunst (PAK) een meerjarige subsidie aan voor de deskundigheidsbevordering van beroepskader in de amateurkunst en kunsteducatie. Omdat een verhoging van de vraag wordt verwacht, wordt een verhoging van het gereserveerde budget bepleit.

Beoordeling

Enige jaren geleden werd dringend behoefte gevoeld aan ordening van het aanbod voor na- en bijscholing van beroepskader in de amateurkunst en kunsteducatie, om te voorkomen dat er dubbel werk werd gedaan en om maximaal profijt te hebben van reeds ontwikkeld aanbod.

Inmiddels is er een coördinatiepunt opgericht met een informatie- en een aanbodsfunctie. De informatiefunctie behoort tot de intrinsieke taken van de AK-steunfuncties en het LOKV samen. Extra subsidie hiervoor is een luxe.

De aanbodsfunctie moet een meerwaarde hebben ten opzichte van het scholingsaanbod van de afzonderlijke AK-steunfuncties. Op dit moment vinden de AK-steunfuncties de opzet van het coördinatiepunt niet helder; er zijn problemen rond de toekenning van middelen en de toegankelijkheid van het aanbod. Bovendien wordt erop adhoc-basis en niet op basis van een beleid gekozen voor tegemoetkoming aan een geconstateerde behoefte.

De raad heeft zich afgevraagd hoe een heldere verdeling van verantwoordelijkheden van de verschillende soorten aanbod eruit zou kunnen zien. De behoefte aan scholingsaanbod kan ontstaan op basis van een vraag uit het veld of als gevolg van een wijziging in het overheidsbeleid. De vraag uit het veld zou door de steunfuncties zelf beantwoord moeten worden, hetgeen geheel in overeenstemming is met de overwegend vraaggestuurde opstelling die steunfuncties zouden moeten hebben.

Na- en bijscholing van beroepskader kan ook een belangrijk sturingsinstrument voor de rijksoverheid zijn. Beleidswijzigingen gaan immers vaak gepaard met de noodzaak het bestaande scholingsaanbod aan te passen. Marktpartijen zouden zonder tussenkomst van derden moeten kunnen intekenen op de ontwikkeling van aanbod voor een dergelijke vorm van scholing. Het is op voorhand niet duidelijk hoe hoog dit budget zou moeten zijn. Geadviseerd wordt daarom de huidige omvang te handhaven waarbij echter aangetekend wordt dat het budget zou moeten toenemen als wijzigingen in het overheidsbeleid aanzienlijke bij- en nascholing noodzakelijk maken.

Conclusie

Informatievergaring en -verstrekking over na- en bijscholingsaanbod voor beroepskader in de amateurkunst en kunsteducatie behoort tot de reguliere taken van de steunfunctie-instellingen. Met de voortschrijdende mogelijkheden

van de informatietechnologie kan deze functie met betrekkelijk geringe middelen gecentraliseerd worden. De raad adviseert voor deze functie geen extra subsidie ter beschikking te stellen, mede omdat de verstrekking van deze informatie zelf ook de nodige middelen kan genereren.

De rijksoverheid kan het landelijk scholingsaanbod beter voor implementatie van landelijk beleid aanwenden. Geadviseerd wordt daarom deze taak toe te voegen aan de taken van het mogelijk op te richten fonds voor amateurkunst en kunsteducatie dat immers onafhankelijk uitvoerder van rijksoverheidsbeleid is. Een dergelijk fonds kan dit budget openstellen voor cursusaanbieders die het rijksoverheidsbeleid vertalen in scholingsaanbod.

Financieel kader

Huidige exploitatie

Subsidie OCenW peiljaar 1994

Subsidie OCenW peiljaar 1995

Gewenste exploitatie 1997-2000 0,125

Gevraagd subsidie 1997-2000 0,125

*(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW
en in miljoenen guldens)*

Inleiding

De Stichting Omgevingseducatie Gooi, Vecht- en Eemstreek streeft naar integratie van het onderwijs en de culturele instellingen in de regio waarbij ook gebruik gemaakt wordt van het culturele erfgoed in de omgeving van de school. Op basis van de opgedane ervaringen wil de stichting een draaiboek en procesbeschrijving leveren, zodat het project overdraagbaar wordt naar andere regio's en provincies.

Beoordeling

De werkzaamheden van de stichting zijn vooral gericht op onderwijsvernieuwing waarbij maar voor een beperkt deel gesproken kan worden van culturele vorming. Algemeen maatschappelijke onderwerpen die niet specifiek cultureel zijn spelen een minstens even grote rol. Het project is ook niet uniek; elders in Nederland zijn vergelijkbare projecten van de grond gekomen. Een goede uitwisseling van informatie over dergelijke projecten is weliswaar van belang, maar is een taak die gestalte zal moeten krijgen in het kader van de nog uit te brengen notitie over cultuur op school. Een eenmalige projectsubsidie is ook binnen dat kader vermoedelijk meer op zijn plaats dan een meerjarig subsidie, ook vanwege de prille status van het project.

Conclusie

Inhoud en opzet van de aanvraag leiden tot een negatief advies over meerjarig subsidie.

Financieel kader

Huidige exploitatie

Subsidie OCenW peiljaar 1994

Subsidie OCenW peiljaar 1995

Gewenste exploitatie 1997-2000

Gevraagd subsidie 1997-2000 0,200

(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW

en in miljoenen gulden)

Inleiding

De directeuren van instellingen voor kunsteducatie uit de steden Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht willen de krachten van hun instellingen op een aantal specifieke terreinen bundelen om een landelijke voorbeeldfunctie te kunnen vervullen. Niet alleen de inhoud van hun samenwerking maar ook het enkele feit dat ze samenwerken heeft naar hun mening een landelijke voorbeeldfunctie, omdat ook elders in Nederland bovenstedelijke samenwerking gewenst is. Een vijftal projecten bepaalt de inhoud van de samenwerking: onderwijs, multimedia, jonge talenten, sociale activering en aandacht voor allochtonen.

Beoordeling

De positie van de verschillende aan deze samenwerking deelnemende instellingen binnen hun eigen stad is nogal verschillend. Inhoudelijk beschikken ze inderdaad op verschillende deelreinen over aanvullende expertise. Het is een goede zaak als produktontwikkeling zo veel mogelijk in het veld zelf tot stand komt en direct gebonden is aan de praktijk van nu. Van de genoemde inhoudelijke projecten spreken daarom die rond onderwijs en allochtonen het meest aan, mits voldoende aandacht geschonken wordt aan ontwikkelingen elders in Nederland en daarbuiten.

In het plan worden de voornemens niet concreet genoeg uitgewerkt, met name waar het gaat om de landelijke doorwerking van de ontwikkelde producten en methoden en om de internationale uitstraling. De raad is echter van mening dat het in het kader van de regio-ontwikkeling in principe zinvol is de grote steden meer armslag te geven om een landelijke voorbeeldfunctie te kunnen vervullen. Zij zijn dan bovendien minder afhankelijk van de projectbegroting van het Nederlands Instituut voor Kunsteducatie en kunnen als onafhankelijk opdrachtgever optreden.

Voor de toekenning van de meerjarige subsidie zal een concreter plan gepresenteerd moeten worden waarin de werkwijze, een jaarlijkse evaluatie van de projecten en de wijze waarop de landelijke spreiding van de resultaten gestalte zal krijgen, zijn opgenomen. De Raad gaat ervan uit dat ervoor deze projecten geen aparte organisatie komt maar dat er gebruik gemaakt wordt van personeel en middelen van de betrokken partners.

Het is bovendien gewenst over de financiële betrokkenheid van de gemeentelijke overheden en het onderwijsdepartement bij deze speciale projecten te onderhandelen.

Conclusie

Van de samenwerking tussen de instellingen voor kunsteducatie in de vier grote steden wordt verwacht dat deze interessante produkten en methoden oplevert die van landelijk belang zullen zijn. Dit geldt voor de projecten die de betrokkenheid van onderwijsinstellingen en allochtonen bij kunsteducatie trachten te versterken. De raad adviseert een deel van het gevraagde budget in principe voor twee keer twee jaar te reserveren ten behoeve van de ontwikkeling en verspreiding van de resultaten van de samenwerking op deze gebieden, op voorwaarde dat de plannen nader geconcretiseerd worden. De budgettaire ruimte hiervoor kan gevonden worden in de voorgestelde verlaging van het subsidie voor het LOKV/Nederlands Instituut voor Kunsteducatie. Na de eerste termijn van twee jaar kunnen de resultaten dan geëvalueerd worden door een mogelijk stimuleringsfonds voor kunst- en cultuureducatie, waarna opnieuw een beslissing over de toekenning van dit budget genomen kan worden. Mocht er in het kader van de beleidsnotitie over cultuureducatie een stimuleringsbudget vastgesteld worden dan dient het onderwijsproject voor co-financiering door onderwijs voorgedragen te worden.

Financieel kader

Huidige exploitatie

Subsidie OCenW peiljaar 1994

Subsidie OCenW peiljaar 1995

Gewenste exploitatie 1997-2000 1,598

Gevraagd subsidie 1997-2000 1,225

(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW

en in miljoenen guldens)

Inleiding

Stichting Artisjok/Nultwintig is een organisatie die theater maakt met jongeren van 14 tot 21 jaar, onder begeleiding van professionele theatermakers. De activiteiten van Artisjok/Nultwintig zijn tweeledig. Enerzijds is er de permanente jongerentheatergroep Nultwintig, bestaande uit Amsterdamse jongeren met diverse achtergronden. Deze groep is sinds 1992 actief en heeft inmiddels vijf produkties gemaakt.

Anderzijds zijn er de Artisjokprojecten, bedoeld om jongeren van uiteenlopende culturele afkomst en uit sociaal diverse milieus met theater in aanraking te brengen. Deze projecten leiden steeds tot een interdisciplinaire voorstelling. Stichting Artisjok brengt de door haar ontwikkelde werkwijze onder de aandacht bij organisaties voor kunstzinnige vorming, bij professionele en amateurgezelschappen. Artisjok levert ondersteuning en begeleiding aan instellingen die met dit soort jongerengroepen projecten willen uitvoeren. De stichting vraagt een instandhoudingssubsidie aan de rijksoverheid voor zowel Artisjok als Nultwintig.

Beoordeling

Nultwintig is een theatergroep die interessante voorstellingen maakt. Het artistieke team werkt volgens een methode van improvisatie en groepsdynamica. De groep wordt voorts gekenmerkt door een multiculturele samenstelling. Van theatermakers die met Nultwintig werken vraagt dit alles een specifieke deskundigheid en motivatie.

In kwalitatief opzicht is Nultwintig geen topper. De groep heeft echter een enthousiasmerende werking en trekt daarmee een multicultureel publiek over de theaterdrempel.

De werkwijze van de Nultwintig is interessant vanwege het bindende karakter, zowel met de jonge medewerkers in de groep als met het publiek dat aangetrokken wordt. Nultwintig vervult daarmee een duidelijke voorbeeldfunctie. Dit sluit goed aan bij de nieuwe beleidsuitgangspunten voor het cultuurbeleid 1997-2000. Nultwintig scoort sterk op de aspecten participatie en integratie.

De Raad is van mening dat Artisjok/Nultwintig door moet gaan met het initiëren van theatrale projecten met een sterk multicultureel karakter, vanwege de duidelijke aanjaagfunctie die ervan uitgaat. De projecten van Artisjok hebben naar verwachting een olievlekwerking. Vanuit de praktijk moet die vlek zich verspreiden door het opzetten van projecten in de regio. De regionale partners waar Artisjok/Nultwintig mee heeft samengewerkt, blijken de projecten positief te hebben ervaren. Uiteraard dienen deze partners, zoals bij projecten in het verleden ook het geval was, ook financiële middelen uit regionale bronnen beschikbaar te stellen.

In haar beleidsplan geeft Artisjok/Nultwintig aan dat jongeren die niet doorstromen naar het kunstvakonderwijs of naar professionele gezelschappen, van het artistieke team een training kunnen krijgen om vervolgens zelf in het veld de methode van Artisjok/Nultwintig te kunnen gaan doceren. De Raad is echter van mening dat deskundigheidsbevordering en training primair onder de verantwoordelijkheid van het kunstvakonderwijs vallen. Daarnaast moeten geen andere scholingsinitiatieven geïnstitutionaliseerd worden.

Conclusie

De door Artisjok/Nultwintig gehanteerde werkwijze is van belang, omdat zij een rol speelt bij het betrekken van jongeren (in het bijzonder jongeren van allochtone afkomst) bij de amateurkunst.

De voorstellingen van Nultwintig en de projecten van Artisjok hebben gezien de ervaringen van de afgelopen jaren, aantrekkingskracht en een bindende werking op jongeren uit Nultwintig en op het publiek. Artisjok/Nultwintig heeft een specifieke voorbeeld- en ontwikkelingsfunctie die goed aansluit bij de beleidsprioriteiten van de rijksoverheid. Een meerjarige subsidiëring lijkt daarom gerechtvaardigd. Daarmee wordt de organisatie in staat gesteld haar expertise aan derden ter beschikking te stellen.

De Raad adviseert positief over een subsidie aan Artisjok/Nultwintig in de orde van grootte van 0,25 mln gedurende een termijn van twee jaar. Geadviseerd wordt deze termijnsubsidie nu voor vier jaar te reserveren en het mogelijk op te richten Fonds voor Amateurkunst en Kunsteducatie na evaluatie te laten adviseren over de volgende twee jaar.

Op deze manier kunnen gemeenten in Nederland intekenen op deelname aan de projecten van Artisjok/Nultwintig. Het uitgangspunt bij toekenning van subsidie door het rijk moet zijn, dat regionaal of lokaal per project ook een bepaald percentage wordt geïnvesteerd. Met deze regeling kunnen regio's gestimuleerd worden meer interculturele initiatieven in het zadel te helpen. Na vier jaar moet de olievlek voldoende zijn uitgebreid en kunnen de afnemers van de projecten van Artisjok de bekostiging mogelijk geheel voor eigen rekening nemen.

Vanwege het belang van Artisjok/Nultwintig voor participatie en integratie, vindt de Raad het wenselijk dat de andere helft van het gevraagde subsidie aangevraagd wordt via de sector Jeugd en Jongeren van het Ministerie van VWS en de gemeente Amsterdam.

<i>Financieel kader</i>	
<i>Huidige exploitatie</i>	<i>0,369</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1994</i>	
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1995</i>	
<i>Gewenste exploitatie 1997-2000</i>	<i>0,859</i>
<i>Gevraagd subsidie 1997-2000</i>	<i>0,489</i>
<i>(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW en in miljoenen guldens)</i>	

Inleiding

De doelstelling van het IFAT is het bevorderen van opvoeringen van theaterproducties in de Friese taal door amateurs. Verder participeert de stichting in de organisatie van een toneelwedstrijd, een jeugdtheaterschool en jeugdweekends.

Gedurende de afgelopen kunstenplanperiode is het subsidie via het NCA doorgesluisd.

Beoordeling

Artistiek inhoudelijk gezien zijn de activiteiten van het IFAT niet uniek. Het aspect van de Friese taal echter is wel bijzonder. In de aanvraag ontbreekt een duidelijke visie. De aanvraag van het IFAT is onvoldoende onderbouwd.

Het IFAT valt nu geheel onder de verantwoordelijkheid van het rijk. De Raad vindt het vreemd dat de provincie Friesland geen verantwoordelijkheid heeft in de bekostiging van dit initiatief, gezien het feit dat het IFAT een duidelijke promotionele functie voor de provincie zou kunnen vervullen. De stichting heeft nauwelijks banden met andere instellingen dan Friestalige amateurtoneelorganisaties in en buiten de provincie. De functie van het IFAT is met name een sociaal maatschappelijke. Het IFAT heeft met name belang voor de Friezen buiten Friesland. Het gaat daarbij om ongeveer 20 Friestalige toneelverenigingen.

Landelijk gezien valt het IFAT onder het aandachtsgebied van de steunfunctie-instelling voor amateurtheater, het Nederlands Centrum Amateurtheater (NCA). Een duidelijke relatie met deze instelling ontbreekt echter.

In het beleidsplan wordt het aandachtspunt jongeren wel genoemd, maar concrete projecten of beleid met betrekking tot dit onderwerp ontbreken.

Conclusie

Op basis van het beleidsplan van het IFAT en de bovenstaande overwegingen inzake bestuurlijke verantwoordelijkheden, adviseert de Raad het IFAT niet langer meerjarig te subsidiëren. Voor interessante projecten kan de organisatie een beroep doen op het projectenbudget Amateurkunst en Kunsteducatie.

Financieel kader

Huidige exploitatie

Subsidie OCenW peiljaar 1994

Subsidie OCenW peiljaar 1995

Gewenste exploitatie 1997-2000 0,132

Gevraagd subsidie 1997-2000 0,020

*(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW
en in miljoenen guldens)*

Inleiding

In 1990 ging het LCA van start als een landelijke steunfunctie-instelling voor de amateurdans. Het LCA richt zich op het totale amateurdansveld, van klassiek ballet tot volksdans, van moderne dans tot ballroom.

In hoofdlijnen wil het LCA het gevoerde beleid voortzetten. Het danssubsidiebeleid wil het LCA continueren, omdat het een belangrijke stimulans is om amateurdansproducties te realiseren. De verschillende festivals zijn succesvolle activiteiten gebleken. Nieuwe accenten zullen komen te liggen op de contacten en structurele samenwerking met provinciale steunpunten voor amateurdans, dansacademies en dansdocenten. Het LCA wil een initiërende rol spelen op internationaal gebied.

Het LCA is vanaf 1992 betrokken bij het Volksdansfestival voor allochtone doelgroepen in Rotterdam en ziet het als haar taak zich intensiever in te zetten voor het voortbestaan en de ontwikkeling van dit festival.

Door middel van een meer projectmatige aanpak wordt deskundigheidsbevordering op het gebied van choreografische ontwikkelingen gestimuleerd. In samenhang hiermee wordt ook de ontwikkeling van het podiumcircuit aangepakt. Het LCA rekent onderwijs niet tot zijn hoofdtaken, maar wil wel een bijdrage leveren aan het onderwijsaanbod in samenwerking met andere organisaties.

Het LCA is van plan een nieuwe organisatiestructuur aan te nemen, omdat geconstateerd is dat de verenigingsvorm tot fricties en knelpunten heeft geleid. Het ligt in de bedoeling om de steunfunctietaken onder te brengen in een stichting.

Beoordeling

De Raad is positief over het gevoerde beleid en kan zich vinden in het voornemen van het LCA in hoofdlijnen op dezelfde weg door te gaan. Het versterken van de contacten en structurele samenwerking met provinciale steunpunten voor amateurdans, met dansdocenten en dansacademies is een goede zaak.

De artistiek-inhoudelijke uitwerking van het door het LCA gevoerde beleid verdient in de toekomst extra aandacht. De behoefte van het LCA nu een pas op de plaats te maken en te zoeken naar inhoudelijke verdieping lijkt de Raad dan ook zinvol.

De organisatorische uitwerking van het beleid is sterk. De Raad is positief over de wijze waarop het LCA een actieve rol heeft gespeeld bij de ontwikkeling van een amateurdanscircuit, met name op het gebied van de moderne dans.

De grote verschillen tussen de volksdanssector die een duidelijke verenigingsstructuur heeft, en de overige danssectoren die veel minder

georganiseerd zijn, maken een specifieke benadering nodig. De door het LCA aangekondigde wijziging in organisatiestructuur heeft instemming van de Raad. Hij kan zich vinden in de voorgestelde oplossing om de steunfunctietaken onder te brengen in een aparte stichting, maar wil met klem pleiten voor handhaving van een intensieve relatie met de volksdansamateurs.

Door de voorgenomen scheiding tussen de vereniging en de stichting kan een grotere keuzevrijheid ontstaan. Door eerstelijns activiteiten zo veel mogelijk los te laten en zich meer te richten op ondersteuning van het kader, bijvoorbeeld op het gebied van de choreografie en interdisciplinaire aanpak, wil het LCA het niveau van de amateurdans verder verbeteren. Ook het door het LCA beheerde budget voor A/K-productiesubsidies levert een belangrijke bijdrage aan de verdere kwaliteitsverbetering en de toename van podia voor amateurdans. De nieuwe opzet van de landelijke dansontmoeting, waarbij niet alleen de top-amateurgroepen aandacht krijgen maar ook beginnende amateurs geïnspireerd raken, draagt bij tot de overdracht van expertise vanuit de top naar een veel bredere onderlaag.

De Raad is van mening dat het LCA internationaal gezien veel organisatorische kennis in huis heeft. De vraag vanuit het buitenland naar organisatorische expertise dient echter niet de kernwerkzaamheden van het LCA te verdringen.

Het Volksdansfestival Rotterdam zal binnen de structuur van het LCA zeker een goede inbedding vinden. Het LCA heeft immers ervaring met het organiseren van meerdere festivals. Het Volksdansfestival is bovendien een multicultureel evenement, waarmee het LCA haar eerste stap zet in de richting van een multicultureel beleid. De Raad vindt echter dat de betrokkenheid van het LCA bij het onderwerp ook een financiële vertaling dient te hebben. Daartoe zal zij binnen haar organisatie door middel van herschikking een bijdrage moeten vrijmaken voor het totstandkomen van het festival.

Conclusie

Een en ander overziend adviseert de Raad positief over een in beginsel gelijkblijvend subsidie aan het LCA. Mogelijk kan een kleine verhoging worden toegekend voor het inpassen van het festival binnen de organisatiestructuur van het LCA. Te denken valt daarbij aan een deel van het bedrag dat in het verleden in het kader van het projectenbudget A/K voor de organisatie van dit festival is aangevraagd, in de orde van grootte van f 0,035 mln.

Financieel kader

<i>Huidige exploitatie</i>	<i>1,968</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1994</i>	<i>1,287</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1995</i>	<i>1,295</i>
<i>Gewenste exploitatie 1997-2000</i>	<i>1,888</i>
<i>Gevraagd subsidie 1997-2000</i>	<i>1,295</i>

*(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW
en in miljoenen guldens)*

Inleiding

In de Cultuurnotaperiode 1993-1996 heeft het NCA zijn landelijke steunfunctietaak verbreed van toneel naar theater, met de disciplines muziektheater, poppenspel/objecttheater en mime/bewegingstheater. Deze vier theaterdisciplines vormen de pijlers van het NCA-beleid voor de komende jaren. Naast sectoren interdisciplinair theater en multicultureel theater gaat in de komende jaren bijzondere aandacht uit naar de doelgroep jongeren en naar een meer actieve rol op het internationale vlak.

De taakuitbreiding van het NCA is aanleiding geweest tot een herinrichting van de organisatie. Gekozen is voor een onderscheid tussen artistiek beleid over de vier disciplines, vakinhoudelijke beleid dat richtinggevend is voor de uitvoering van taken en projecten en ondersteunend beleid waaronder bibliotheek, evenementen en voorlichting vallen. Succesvolle activiteiten als het Landelijke Festival Amateurtheater, het Amateur Theater Circuit en multiculturele projecten zullen gecontinueerd worden.

NCA vervult ook een signaleringsfunctie waar het gaat om behoeften, lacunes en ontwikkelingen op provinciaal en lokaal gebied.

Beoordeling

De door de Raad voor de Kunst in het vorige kunstenplanadvies genoemde kritiekpunten zijn door het NCA grotendeels in positieve richting omgebogen. Zo is de steunfunctie door een scheiding tussen de vereniging en de stichting beter uit te voeren. De doelgroep wordt voor een belangrijk deel via de vereniging benaderd, maar ook via de consultants van het NCA en via provinciale structuren waarmee regelmatig overleg bestaat.

Door de reorganisatie en herinrichting van het takenpakket hebben de diverse disciplines naar verwachting een duidelijke plaats gekregen binnen de organisatie en zijn er aanspreekpunten voor de verschillende disciplines door het aanstellen van vier consultants. Gezien de recente afsluiting van dit reorganisatieproces bestaat nog geen duidelijk zicht op het functioneren van de organisatie in de nieuwe structuur. De Raad is echter positief over de gekozen opbouw van de organisatie.

Er lijkt nog een lacune te bestaan in het bedienen van het niet-georganiseerde veld. Het NCA wekt de indruk nog niet duidelijk te weten welke aanpak geschikt is voor de ondersteuning en verspreiding van actuele ontwikkelingen. Dit geldt bijvoorbeeld voor interculturele theaterproducties en werkvormen en voor een aantal werkvormen die in het huidige overheidsbeleid tussen de wal en het schip dreigen te vallen.

Het verheugt de Raad te zien hoe het festival en circuit zich ontwikkelen. Met deze vorm van activiteiten wordt klaarblijkelijk een groot deel van het amateurtheatercircuit bereikt. Dergelijke activiteiten kunnen een belangrijk middel zijn ter oriëntatie op nieuwe ontwikkelingen in het veld en een

mogelijkheid daar op een adequate manier op in te spelen. Ook de vraagontwikkeling van het veld kan op deze manier gestimuleerd worden.

Over de ontwikkelingen op internationaal en intercultureel gebied is de Raad positief. Jeugd krijgt enige aandacht door middel van schrijfofdrachten voor nieuw op deze doelgroep toegespitst repertoire.

Met een aantal collega-organisaties in het veld verloopt de samenwerking naar het schijnt te toevallig. Het bevreemdt de Raad bijvoorbeeld dat het NCA geen duidelijke betrokkenheid heeft bij het jongerentheaterfestivals 'De Opkomst' en bij amateurschrijfprojecten van LIFT.

Conclusie

De Raad kan zich vinden in het voornemen van het NCA het beleid op hoofdlijnen voort te zetten. In het beleidsplan van het NCA zijn voldoende aanknopingspunten aanwezig om verder te gaan in de goede richting.

Kenmerkend voor de organisatie is een aanbodgericht denken. Het NCA is een kennisinstituut met voldoende cursusmateriaal en deskundigheid, waar nieuwe initiatieven die daarin niet passen niet terecht lijken te kunnen. Naast haar steunfunctie dient het NCA ook haar intermediairfunctie verder te ontwikkelen. Het NCA zou zich meer moeten richten op nog niet herkende werkvormen in het veld en daarin een open houding moeten hebben. Er dient derhalve meer aandacht te komen voor de vraag en behoefte vanuit het totale veld. De wisselwerking die daardoor tussen steunfunctie en initiatieven in het veld ontstaat, is belangrijk. Het NCA dient met name een aanpak te ontwikkelen voor ondersteuning en verspreiding van actuele ontwikkelingen als interculturele theaterproducties en de werkwijze van top-amateurgroepen.

De Raad is positief over het inbouwen van het Festival Amateurtheater en het Amateurtheater Circuit binnen het reguliere beleid van het NCA en adviseert daarom extra geld daarvoor ter beschikking te stellen. Een gedeelte van het geld dient het NCA echter door middel van reallocatie uit de eigen middelen te genereren.

Concluderend adviseert de Raad een gelijkblijvend subsidie aan het NCA toe te kennen met daarbovenop een bedrag van circa f 0,075 mln voor het organiseren van het Festival Amateurtheater en het Amateurtheater-Circuit.

Financieel kader

<i>Huidige exploitatie</i>	2,131
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1994</i>	1,389
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1995</i>	1,407
<i>Gewenste exploitatie 1997-2000</i>	2,180
<i>Gevraagd subsidie 1997-2000</i>	1,951

*(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW
en in miljoenen guldens)*

Inleiding

Het NKT is een gezelschap voor en door jongeren, dat zich nu al tien jaar lang bezighoudt met het maken van professionele theaterproducties die om de twee jaar worden uitgebracht. De doelstelling van het NKT is de eigen identiteit van jongeren tussen de 12 en 18 jaar te helpen ontwikkelen door middel van dans, mime en zang. Er wordt samengewerkt met professionele kunstvakdocenten. De uitvoeringsvorm van de producties is de musical. Het NKT werkt vanuit een idealistische basis; de voorstellingen hebben steeds een actueel maatschappelijk thema als uitgangspunt. Het NKT gaat te werk op basis van audities, workshops en uitvoeringstrainingen.

Beoordeling

Het NKT is een productiekeren die tweejaarlijks een musical maakt. De organisatie maakt gedegen, toegankelijke produkten. Het is een op zichzelf staande onderneming met een goed organisatievermogen. Het NKT werkt vanuit een idealistische basis en kiest maatschappelijk relevante onderwerpen. De tekst en muziek van een musical worden aangeboden aan scholen, zodat deze de productie zelf uit kunnen voeren. Het bereik van dit pakket, en daarmee ook de educatieve functie van het NKT, is groot.

De aanvraag betreft een aanvullende productiesubsidie zodat het NKT zich in toenemende mate kan professionaliseren. Dit is geen noemer op grond waarvan een instelling of gezelschap tot dusverre opgenomen werd in een meerjarige subsidieregeling A/K van de rijksoverheid.

De door het NKT gehanteerde vorm is artistiek inhoudelijk gezien niet bijzonder vernieuwend. De vorm is die van een vrije productie. De musicals van het NKT zijn echter interessant vanwege de educatieve waarde die ervan uitgaat voor de deelnemende kinderen. De kracht van de werkwijze zit in het feit dat de voorstelling met kinderen gemaakt en door hen gedragen wordt.

Door haar grote bereik en publieke belangstelling en door de grote aftrek van produkten vervult het NKT een voorbeeldfunctie voor de sector amateurkunst en kunsteducatie.

Conclusie

De door het NKT gehanteerde werkwijze is van belang, omdat zij een rol speelt bij het betrekken van jongeren bij de amateurkunst. Het NKT heeft een specifieke voorbeeld- en ontwikkelingsfunctie vanwege het feit dat het zeer goed aansluit bij de beleidsprioriteit jongeren van de rijksoverheid. Een meerjarige subsidiëring lijkt daarom gerechtvaardigd. Met een meerjarige subsidiëring wordt de organisatie in staat gesteld haar expertise aan derden ter beschikking te stellen.

De Raad adviseert positief over een termijnsubsidiëring van twee jaar. Geadviseerd wordt deze termijnsubsidie nu voor vier jaar te reserveren, maar het mogelijk nog op te richten Fonds voor Amateurkunst en Kunsteducatie de mogelijkheid te geven na evaluatie voor nogmaals twee jaar subsidie te verlenen. De opleidingsfunctie is feitelijk een onderwijsaangelegenheid. Op termijn kan mogelijk via dit fonds vanuit Onderwijs aan dit initiatief worden bijgedragen.

De Raad adviseert een toekenning van f 0,15 mln voor de zakelijke en artistieke leiding met de aanbeveling dat de provincie Noord-Holland bijdraagt in de produktiekant van het NKT.

<i>Financieel kader</i>	
<i>Huidige exploitatie</i>	<i>0,708</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1994</i>	
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1995</i>	
<i>Gewenste exploitatie 1997-2000</i>	<i>0,635</i>
<i>Gevraagd subsidie 1997-2000</i>	<i>0,372</i>
<i>(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW en in miljoenen guldens)</i>	

Inleiding

Stout is een grootstedelijke produktiekern die in 1987 is gestart met het vervolmaken van een methodisch concept dat al sinds het eind van de jaren '70 in ontwikkeling was. Het gezelschap gaat ervan uit dat de scheiding tussen actieve en receptieve kunstbeoefening doorbroken moet worden. Dat gebeurt door middel van samenspel tussen (professionele) acteurs en de leerlingen (Teaching in role). Zo kan samenwerking worden gestimuleerd, nieuwsgierigheid voor onbekende culturen worden opgewekt, en kunnen moeilijk bereikbare doelgroepen worden geïnteresseerd.

Het artistieke beleid van het gezelschap is in handen van één persoon die in de loop der tijd een vaste kern acteurs rond zich heeft weten te scharen. Stout betoogt in zijn beleidsplan dat nu ook een vaste zakelijk leider noodzakelijk is voor een efficiënte verspreiding van haar voorstellingen.

Stout wil zijn doelgroep verbreden tot de doelgroep 6-18-jarigen en een aantal producties beschikbaar hebben voor de op elkaar aansluitende leeftijdscategorieën. Daarnaast wil de organisatie de methode verder verbreden over Nederland.

Beoordeling

Inhoudelijk gezien is de door jeugdtheater Stout gehanteerde werkvorm, de teaching in role of samenspelmethode, bijzonder maar niet uniek. De jongeren worden op deze manier vanuit hun eigen wereld benaderd door de acteurs en krijgen de mogelijkheid mee te spelen in de voorstelling. STOUT hanteert een werkwijze waarbij kunstparticipatie en kunsteducatie op een consistente manier gecombineerd worden. De voorstellingen van Stout vervullen een voorbeeldfunctie voor de sector amateurkunst en kunsteducatie.

De Raad waardeert het idee om bestaande voorstellingen langer op het repertoire te houden, zodat daarnaast per jaar voor een nieuwe leeftijdsgroep een voorstelling gemaakt kan worden.

Het interculturele aspect in de voorstellingen (het werken met allochtone kinderen) is interessant.

Het A/K-beleid van de rijksoverheid is er echter niet op gericht produktiekernen in stand te houden. In het kunstenplan 1993-1996 staat dat de samenwerking tussen de landelijke organisaties op het terrein van de Amateurkunst en de Kunsteducatie moet worden gestimuleerd. Het uiteindelijke streven is te komen tot één goed functionerende landelijke amateurorganisatie met ondersteunende functie per discipline. Een uitzondering op deze regel vormen jeugdorkesten en theatergezelschappen van jongeren met een specifieke opleidingsfunctie. Theatergezelschap Stout vervult alleen een voorbeeldfunctie wat betreft de door haar gehanteerde methodiek. Op deze grond kan geen meerjarige subsidie worden toegekend.

De manier waarop Stout haar voorstellingen en de methodische aspecten daarvan verbreidt, is in de aanvraag onvoldoende uitgewerkt. Wanneer dat wel zo was zou het initiatief in aanmerking kunnen komen voor een bijdrage uit het projectensubsidie-budget Amateurkunst en Kunsteducatie.

De organisatiestructuur die STOUT ambieert, heeft in de ogen van de Raad een te zware vorm; de zakelijke en artistieke leiding kunnen in handen van één persoon liggen. De organisatie leunt anders te zwaar op overhead en beheerskosten, hetgeen ten koste kan gaan van de flexibiliteit.

Conclusie

De door STOUT gehanteerde werkwijze is interessant vanwege de relatie tussen kunsteducatie en -participatie. Het belang van het instandhouden van het theatergezelschap is in de eerste plaats een stedelijke aangelegenheid. De Raad adviseert negatief over een meerjarige subsidie en verwijst Stout door naar het projectensubsidiebudget A/K.

<i>Financieel kader</i>	
<i>Huidige exploitatie</i>	<i>0,112</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1994</i>	<i>0,080</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1995</i>	
<i>Gewenste exploitatie 1997-2000</i>	<i>0,530</i>
<i>Gevraagd subsidie 1997-2000</i>	<i>0,291</i>
<i>(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW en in miljoenen guldens)</i>	

Inleiding

Het in Utrecht gevestigde STUT theater hanteert een werkvorm waarbij professionele schrijvers en regisseurs werken met mensen uit Utrechtse volkswijken. Ervaringen en belevingen van wat er speelt in die wijken, vormen de basis voor de voorstellingen. Binnen een looptijd van ongeveer anderhalf jaar wordt een voorstelling gemiddeld 30 keer gespeeld. STUT treedt met name op in sociaal-maatschappelijke instellingen en kleine theaters. Nu de samenhang van de volksbuurten aan het veranderen is door de instroom van allochtone bewoners, stelt STUT zich ten doel de daaruit volgende integratieproblematiek op toneel te brengen.

In dit verband wil STUT gaan onderzoeken of het mogelijk is met jonge allochtone regisseurs in contact te komen die de eigen ervaringen met het buurtleven kunnen dramatiseren. STUT biedt daarbij het kader waarbinnen het onderzoek plaats kan vinden en de nodige expertise voor de begeleiding. De organisatie van STUT bestaat uit een artistiek coördinator, een zakelijk leider, een regisseur en een publiciteitsmedewerkster. Ten behoeve van het meerjarige onderzoeksproject vraagt het gezelschap financiële ondersteuning voor begeleiding en projectkosten.

Beoordeling

Artistiek inhoudelijk gezien, zijn de voorstellingen van STUT theater in hun presentatie niet bijzonder. STUT biedt echter een levende vorm van theater die een plek heeft binnen de maatschappij. Het publiek wordt gepakt door de authenticiteit van de voorstelling en de eigenheid van de spelers. Het uitgangspunt van het werken met mensen uit volksbuurten blijft gehandhaafd. Alleen nu de samenstelling van die buurten verandert, verandert ook het karakter van de voorstellingen mee. Dit artistieke concept is voldoende interessant om als uitgangspunt te dienen voor verdere ontwikkeling van een initiatief als het opsporen van allochtone regisseurs.

Gezien de kwaliteit van de begeleiders bestaat vertrouwen in de mogelijkheid om de sociale en artistieke aspecten te integreren. De structuur van STUT vormt naar verwachting een goede voedingsbodem en scholingssituatie voor de aan te trekken allochtone regisseurs.

Landelijk gezien heeft STUT weinig banden met andere organisaties op het terrein van de amateurkunst of multiculturele organisaties. Om de landelijke uitstraling te bevorderen dient de organisatie op het gebied van presentatie en overdracht van methodieken samenwerkingsverbanden te leggen of uit te breiden met instellingen voor Kunstzinnige Vorming, de Stichting Ondersteuning Amateurtheater (NCA), het LOKV en het Kunstvakonderwijs. Het materiaal uit het onderzoek dient door middel van een goed ontwikkelde netwerkstructuur verspreid te worden.

Het onderzoeksproject van STUT heeft een specifieke voorbeeld- en ontwikkelingsfunctie omdat het zeer goed aansluit bij de gekozen beleidsprioriteiten van de rijksoverheid. Met een meerjarige subsidiëring wordt de organisatie in staat gesteld haar expertise na afloop van het onderzoek aan derden ter beschikking te stellen.

Conclusie

De Raad is positief over een toekenning van een subsidie aan de theatergroep STUT ten behoeve van het allochtone regisseursproject voor een termijn van twee jaar. Geadviseerd wordt deze termijnsubsidie voor vier jaar te reserveren en een mogelijk nog op te richten Fonds voor Amateurkunst en Kunsteducatie na twee jaar te laten adviseren over de subsidiëring voor de volgende twee jaar. Binnen deze regeling kan STUT- theater twee jaar proefnemingen doen met het project met allochtone regisseurs. Op basis van verslaglegging van de resultaten kan besloten worden of voortzetting van het onderzoek gerechtvaardigd is.

<i>Financieel kader</i>	
<i>Huidige exploitatie</i>	<i>0,578</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1994</i>	
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1995</i>	
<i>Gewenste exploitatie 1997-2000</i>	<i>0,499</i>
<i>Gevraagd subsidie 1997-2000</i>	<i>0,071</i>
<i>(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW en in miljoenen guldens)</i>	

Inleiding

In 1992 werd Stichting Turks Theater opgericht door een aantal in Amsterdam wonende en samenwerkende acteurs. De doelstelling van de stichting is mensen van Turkse afkomst met de theaterwereld bekend te maken en hen daarin te betrekken, alsmede een samenwerking aan te gaan met andere culturen en organisaties dan alleen de Turkse. Turks Theater richt zich op jong en oud. De organisatie geeft voorstellingen, verzorgt cursussen en organiseert culturele avonden.

Beoordeling

De Raad heeft vertrouwen in de kwaliteit van de organisatie die bestaat uit gekwalificeerde mensen van zowel Turkse als Nederlandse afkomst. Stichting Turks Theater maakt produkties, cursussen en workshops met een multiculturele groep en heeft in dat opzicht een voortrekkersfunctie.

Turks theater is echter gevestigd in Amsterdam en heeft met name een regionale uitstraling. Dientengevolge is het in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van de gemeente Amsterdam om dit initiatief te bekostigen. Mogelijk kan de stichting een plaats krijgen in reguliere structuren middels het convenanten- of het Vier Grote Stedenoverleg (4GS-ke).

Conclusie

De indruk bestaat dat Stichting Turks Theater goede initiatieven ontplooit. Het beleidsplan is echter onvoldoende concreet uitgewerkt wat betreft visie en de invulling van algemene plannen om in aanmerking te komen voor een meerjarige subsidie.

Financieel kader

<i>Huidige exploitatie</i>	<i>0,020</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1994</i>	
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1995</i>	
<i>Gewenste exploitatie 1997-2000</i>	<i>0,194</i>
<i>Gevraagd subsidie 1997-2000</i>	<i>0,122</i>
<i>(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW en in miljoenen guldens)</i>	

Inleiding

Het Rotterdams Centrum voor Theater wil een werkplaats voor amateurtheater starten. De werkplaats moet voor individuele amateurtheaterregisseurs een laboratorium zijn, waarbinnen zij nieuwe ideeën kunnen onderzoeken. Weinig regisseurs in het amateurtheater krijgen momenteel de kans om hun theateromgeving nieuwe impulsen te geven. Binnen bestaande structuren als verenigingen is de produktiedwang groot, maar blijft de artistieke uitdaging veelal beperkt tot de repertoirekeuze. Ad hoc gebeurt er wel eens iets om dit patroon te doorbreken, maar door gebrek aan organisatiestructuur gaan deze initiatieven vaak snel verloren. In de optiek van de aanvragers is de werkplaats een nieuw beleidsinstrument omdat het een plek is waar nieuwe initiatieven met een interdisciplinair en intercultureel karakter ontplooid kunnen worden. De werkplaats dient een landelijke voorziening te worden. Per seizoen worden drie projecten georganiseerd.

Beoordeling

Het idee voor het opzetten van een werkplaats voor amateurregisseurs is lofwaardig. De werkvorm is binnen de sector amateurkunst en kunsteducatie vernieuwend. Er bestaat vertrouwen in de inbedding bij het Rotterdams Centrum voor Theater (RCT). Door deze samenwerking kan aangesloten worden op het netwerk van het RCT met scholen en professionele instellingen.

Het beleid van de werkplaats voor amateurtheater is echter nog niet voldoende uitgekristalliseerd. In het beleidsplan staat wel een aantal interessante ideeën, maar die zijn onvoldoende uitgewerkt. De Raad betwijfelt of de werkplaats een landelijke functie zal kunnen vervullen. Het gevaar bestaat dat de functie van de werkplaats zich zal beperken tot Rotterdam en Zuid-Holland. Wellicht kunnen deze overheden derhalve ook participeren in de bekostiging van het initiatief.

Conclusie

Het initiatief voor een werkplaats voor amateurtheater is een sympathiek plan dat echter nog in een pril stadium verkeert. De Raad vindt het plan in haar huidige vorm nog niet rijp voor meerjarige subsidie en adviseert daarover dan ook negatief.

Het plan wordt daarom doorverwezen naar het projectenbudget Amateurkunst en Kunsteducatie. In kader daarvan kan de organisatie een aanvraag indienen op het moment dat het plan meer voldragen is.

Financieel kader

Huidige exploitatie

Subsidie OCenW peiljaar 1994

Subsidie OCenW peiljaar 1995

Gewenste exploitatie 1997-2000 0,186

Gevraagd subsidie 1997-2000 0,166

*(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW
en in miljoenen guldens)*

Inleiding

De aanvrager vraagt meerjarig subsidie aan voor de oprichting van een kunstcentrum in het gebouw van de Associatie voor Marokkaanse Migranten in Utrecht e.o. (AMMU). Dit kunstcentrum zal teken- en schildercursussen aanbieden aan gebruikers van het gebouw en andere belangstellenden. Ook wordt een cursusaanbod voor asielzoekerscentra voorbereid. Aanvrager meent dat in het bestaande aanbod onvoldoende aandacht gegeven wordt aan de behoefte aan klassiek academisch teken- en schilderonderwijs en dat het centrum daarom een bijdrage levert aan de diversiteit in het kunstleven in Nederland. Een meerjarige rijksbijdrage wordt gevraagd voor de inrichting en exploitatie van het centrum.

Beoordeling

Het centrum richt zich met een specifiek aanbod op een specifieke doelgroep in een specifieke regio. Het landelijk beleid voor amateurkunst en kunsteducatie krijgt gestalte in de werkzaamheden van unieke steunfuncties per sector. De Stichting voor Beeldende Amateurkunst (SBA) is momenteel de organisatie die invulling geeft aan deze taak op het gebied van de beeldende kunst. Het is belangrijk dat allochtone initiatieven onderdeel uitmaken van het netwerk van deze steunfunctie-instelling. Bovendien kan deze instelling die goed op de hoogte is van het landelijk cursorisch aanbod in de beeldende kunst, bij succesvolle ontwikkeling van een klassieke aanbod, ervoor zorgen dat dit aanbod ook elders in Nederland terecht komt.

Het landelijk intercultureel beleid zou gericht moeten zijn op de bevordering van contacten tussen de verschillende bevolkingsgroepen in Nederland. De initiatiefneemster heeft onderdak gevonden bij een afzonderlijke doelgroep terwijl de geconstateerde leemte in het aanbod wellicht door een bredere groep Nederlanders ervaren wordt.

Conclusie

Om meer redenen komt dit initiatief niet in aanmerking voor meerjarig subsidie. Ten eerste is het niet gebruikelijk meerjarig subsidie toe te zeggen aan een initiatief dat nog niet van de grond is gekomen. Er is dan immers nauwelijks een basis voor vertrouwen in het vermogen van aanvragers om overheidsgeld op een verantwoorde wijze te besteden.

Ten tweede past de aanvraag niet binnen het overheidsbeleid op het terrein van de amateurkunst en kunsteducatie dat gericht is op de instandhouding van een gering aantal brede steunfuncties.

Ten slotte beantwoordt de aanvraag niet aan de uitgangspunten voor intercultureel beleid die de raad voorstaat. Wil in Nederland de interculturele samenleving een eigen dynamiek krijgen, dan is categoriaal beleid niet

Inleiding

Cococon heeft als doel het voorbereiden en ondersteunen van de ontvangst van internationale jeugdorkesten van topniveau in Rotterdam (de Doelen) en Amsterdam (het Concertgebouw). De organisatie heeft daarmee een intermediairfunctie bij uitstek. Met de genoemde organisaties werkt Cococon nauw samen. Het jonge Nederlandse talent heeft de gelegenheid te auditeren voor en te participeren in een viertal internationale jeugdorkesten. Daarnaast organiseert Cococon vervolgtrajecten voor laureaten van concoursen als het Elisabeth Concours.

Beoordeling

De concertseries van internationale jeugdorkesten hebben een voorbeeldfunctie voor Nederlandse musici en voor Nederlandse jeugdorkesten. Verder zijn de series interessant, omdat daardoor ook Nederlandse orkesten in aanmerking komen voor zomerconcerten.

Internationaal gezien is Cococon op de hoogte van het buitenlandse aanbod van jeugdorkesten en is het gericht op een gunstige kennismaking van jonge internationale musici met Nederland. Het interculturele aspect komt redelijk naar voren door de samenstelling en programmering van enkele deelnemende orkesten.

De publieksfunctie is goed en verwachtingen ten aanzien van stijging van die belangstelling zijn realistisch. Naast vaste concertgangers trekken de concerten ook publiek dat zelden een muziekkuitvoering bezoekt. Aan de zomerconcerten wordt in voldoende mate publiciteit gegeven.

Cococon werkt samen met Jeunesses Musicales en het Nationaal Jeugd Orkest (NJO). Gedrieën dekken de organisaties verschillende onderdelen van het internationale jeugdorkestenbeleid die volgens Cococon perfect complementair zijn. De samenwerking betreft het organiseren van concerten en audities, waarbij taken onderling verdeeld zijn. Gestreefd wordt ook tot een samenwerking te komen met internationale jeugdkoren.

In de periode van de afgelopen Cultuurnota bestond geen beleid ten aanzien van internationale jeugdorkesten. De opvatting van Cococon dat hierin verandering moet komen wordt door de Raad gedeeld. De Raad is voorstander van een jeugdorkestenstructuur waarin verschillende instellingen die qua inhoud, taak en doelstellingen met elkaar overeenkomen, samen worden gebracht. Het JON (een jeugdorkest met een duidelijke voorbeeldfunctie), Cococon (een organisatie die vanuit het buitenland jeugdorkesten aantrekt voor het uitvoeren van zomerconcerten) en Jeunesses Musicales (dat deel uitmaakt van een internationaal netwerk en audities organiseert voor Nederlands talent dat deel kan nemen aan internationale jeugdorkesten) zijn op hetzelfde terrein werkzaam en hebben een complementair karakter.

De Raad acht het daarom gewenst dat deze instellingen in overleg met elkaar de mogelijkheden inventariseren om te komen tot een organisatievorm met één bestuurlijk apparaat. Binnen een dergelijk verband komt de expertise van de drie instellingen bij elkaar en kan bijvoorbeeld het (inter)nationale netwerk van jeugdorkesten worden uitgebouwd. Hierbij zou desgewenst ook het Nationaal Jeugd Orkest (NJO) betrokken kunnen worden.

Voor doelen als jeugd- en jongerenparticipatie en promotie kunnen ook het Ricciotti ensemble en het Orlando festival in dit samenwerkingsverband participeren, zij het in een minder vergaande vorm.

Conclusie

De Raad adviseert positief over een meerjarige subsidie aan een organisatie waarin het JON, Coccoon en Jeunesses Musicales samenwerken. De Raad geeft hierbij in overweging tijdelijk een onafhankelijke bemiddelaar aan te stellen. Geadviseerd wordt voor dit samenwerkingsverband een subsidie te reserveren in de orde van grootte van f 0,25 mln (+ indien nodig een initieel bedrag voor het opstarten van het samenwerkingsverband) voor het realiseren van gezamenlijke activiteiten gedurende de komende cultuurnota-periode. Inhoudelijk gezien draagt dit samengaan bij tot de ontwikkeling van een jeugdorkestenstructuur. Organisatorisch uitgangspunt is dat door het samengaan van de organisaties een lagere overhead dan voorheen nodig is. De organisaties zullen de administratieve ondersteuning en zakelijke leiding dienen te beperken.

In de begroting van Coccoon staan enkele voor het subsidie minder relevante posten, waaronder onderzoek. De organisatie zou na moeten gaan wat de mogelijkheden zijn voor extra fondswerving. Het subsidie voor het aandeel van Coccoon is in principe eindig. Deze activiteiten kunnen op termijn kostendekkend worden geleverd.

Financieel kader

<i>Huidige exploitatie</i>	<i>0,529</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1994</i>	<i>0,060</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1995</i>	<i>0,060</i>
<i>Gewenste exploitatie 1997-2000</i>	<i>0,250</i>
<i>Gevraagd subsidie 1997-2000</i>	<i>0,090</i>

*(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW
en in miljoenen guldens)*

Inleiding

Het Haydn Jeugd Strijkorkest (HJSO) heeft de functie jong strijkerstalent uit de noordelijke regio variërend in de leeftijd van 9 tot 19 jaar te stimuleren en te begeleiden. Het HJSO biedt hen de mogelijkheid tot verdere ontwikkeling van de specifieke strijkersklank en -techniek in ensembleverband. Naast de orkestactiviteiten als concerten, vinden drie maal per jaar openbare voorspeelavonden plaats.

Het HJSO bestaat uit 39 jeugdige muzikanten en geeft jaarlijks 20 à 25 concerten.

Beoordeling

Het orkest is een voorportaal voor de vakopleiding en is toegankelijk voor jonge talentvolle muzikanten uit de drie noordelijke provincies. Het kwaliteitsstreven is bij het orkest evident aanwezig.

De organisatie maakt een ondernemende indruk en wil nu een forse schaa sprong maken naar verdere professionalisering.

De jaarlijkse concerten vinden voornamelijk plaats in de noordelijke provincies. Daarnaast wordt tevens in het buitenland geconcentreerd. Het bereik van het strijkorkest is volgens de Raad echter te zeer beperkt tot de noordelijke regio. Daarbij voegt het orkest onvoldoende toe gezien het feit dat er nog drie jeugdstrijkorkosten bestaan in Nederland.

Conclusie

HJSO is een sympathiek initiatief dat echter gezien de beperkte instroommogelijkheden en de geringe uniciteit (in deze vorm presenteren zich immers meerdere initiatieven zoals het NJO het JON en het NJHO) niet in aanmerking komt voor een meerjarige subsidie.

Financieel kader

Huidige exploitatie	0,110
Subsidie OCenW peiljaar 1994	
Subsidie OCenW peiljaar 1995	
Gewenste exploitatie 1997-2000	0,476
Gevraagd subsidie 1997-2000	0,290

(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW
en in miljoenen guldens)

Inleiding

Het Jeugd Orkest Nederland (JON) is een toporkest voor jonge musici van 14 tot 20 jaar. Voor de spelers heeft het vooral de functie van een leerschool voor orkestspel, daarnaast heeft het orkest een voorbeeldfunctie voor jonge spelers die (nog) niet in het orkest spelen.

De taakverdeling tussen NJO en JON is in praktische termen als leeftijd en opleidingsniveau te omschrijven. Daarnaast is de werkwijze van het JON procesgericht en bij het NJO meer prestatiegericht.

Met de stichting LOAM zijn gesprekken gaande over samenwerking, zowel om praktische redenen (het doorsluizen van geoormerkte subsidie) als om inhoudelijke redenen (het opzetten van een landelijke structuur voor jeugdorkesten).

Beoordeling

In het vorige kunstenplan is geadviseerd te komen tot een fusie tussen het JON en het Nationaal Jeugdorkest (NJO). Vanwege cultuurverschillen heeft een dergelijke vergaande samenwerking niet plaatsgevonden. Wel is de samenwerking en afstemming tussen beide orkesten sterk verbeterd. Het JON blijkt in de praktijk nu deels als kweekvijver te dienen voor het NJO (dat voornamelijk uit muziekvakstudenten bestaat). Een ander deel van de orkestleden kiest uiteindelijk niet voor een vakopleiding. De helft van het orkest bestaat uit amateurs.

Gezien de kwetsbare structuur van het JON verdient het aanbeveling de organisatie niet alleen financieel maar ten dele ook organisatorisch in een ander verband onder te brengen.

Het lijkt de Raad echter niet de meest geschikte oplossing het JON onder te brengen bij de LOAM. De huidige aard en structuur van de LOAM biedt onvoldoende waarborgen. Het JON is een vitaal jeugdorkest dat zich in de amateurkunst op het topniveau beweegt en zich vanzelfsprekend richt op de uitvoering. De LOAM daarentegen is een landelijke steunfunctie-instelling voor zeer verschillende muziekdisciplines met een soms nog enigszins behoudend karakter.

Het is beter instellingen die in inhoud, taak en doelstellingen met elkaar overeenkomen, samen te brengen. Het JON (een jeugdorkest met een duidelijke voorbeeldfunctie), Cocomoon (een organisatie die vanuit het buitenland jeugdorkesten aantrekt voor het uitvoeren van zomerconcerten) en Jeunesses Musicales (dat deel uitmaakt van een internationaal netwerk en audities organiseert voor Nederlands talent dat deel kan nemen aan internationale jeugdorkesten) zijn op hetzelfde terrein werkzaam en hebben een complementair karakter.

De Raad acht het daarom gewenst dat deze instellingen in overleg met elkaar de mogelijkheden inventariseren om te komen tot een organisatievorm met één

bestuurlijk apparaat. Binnen een dergelijk verband komt de expertise van de drie instellingen bij elkaar en kan bijvoorbeeld het (inter)nationale netwerk van jeugdorkesten worden uitgebouwd. Hierbij zou ook het Nationaal Jeugd Orkest (NJO) desgewenst betrokken kunnen worden.

Voor doelen als jeugd- en jongerenparticipatie en promotie kunnen ook het Ricciotti ensemble en het Orlando festival in dit samenwerkingsverband participeren, zij het in een minder vergaande vorm.

Conclusie

De Raad adviseert positief voor een meerjarige subsidie aan een organisatie waarin het JON, Cocoon en Jeunesses Musicales samenwerken. De Raad geeft hierbij in overweging tijdelijk een onafhankelijke bemiddelaar aan te trekken. Geadviseerd wordt voor dit samenwerkingsverband een subsidie te reserveren in de orde van grootte van f 0,25 mln (+ indien nodig een initieel bedrag voor het opstarten van het samenwerkingsverband) voor het realiseren van gezamenlijke activiteiten gedurende de komende cultuurnota-periode. Inhoudelijke gezien draagt dit samengaan bij tot de ontwikkeling van een jeugdorkestenstructuur. Organisatorische gezien is als gevolg van het samengaan een lagere overhead dan voorheen nodig. De organisaties zullen de administratieve ondersteuning en zakelijke leiding dienen te beperken. Het JON vervult binnen dit verband een voorbeeld- en promotionele functie. Verwacht wordt dat de eigen bijdrage van de deelnemers van het JON maximaal zal blijven.

Financieel kader

<i>Huidige exploitatie</i>	<i>0,109</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1994</i>	<i>0,089</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1995</i>	<i>0,089</i>
<i>Gewenste exploitatie 1997-2000</i>	<i>0,271</i>
<i>Gevraagd subsidie 1997-2000</i>	<i>0,152</i>

*(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW
en in miljaenen guldens)*

Inleiding

Jeunesses Musicales maakt deel uit van een cultureel internationaal netwerk. De organisatie participeert in Jeunesses Musicales Wereld Jeugd Orkest (JMWYO) en het Wereld Jeugd Koor (WYC). Daarnaast heeft het banden met de European Association of Youth Orchestras (EAYO) en de European Federation of National Youth Orchestras (EFNYO). Via JM nemen enkele Nederlandse jongeren deel aan internationale orkesten en koren. JM verschaft toegang tot muziekcampen aan leden die aangesloten zijn bij de organisatie. Voorts organiseert JM festivals. Daarnaast vervult JM Nederland een voorlichtings- en adviesfunctie.

Beoordeling

JM organiseert een divers scala aan activiteiten. Ten aanzien van taken als informatie-voorziening en begeleiding van buitenlands talent in Nederland vermoedt de Raad dubbeling met andere organisaties. Praktisch gezien heeft de Raad bezwaren tegen bundeling in een kleine organisatie. Vanwege een te grote afhankelijkheid van een klein aantal personen kan namelijk een kwetsbare structuur ontstaan.

De Raad verwacht dat naast alle internationale aspecten waar de organisatie mee te maken heeft, ook aandacht bestaat voor interculturele factoren. Binnen de open programmering van music live festivals is daar natuurlijk bij uitstek gelegenheid voor.

Samenwerkingsverbanden bestaan onder meer met Cocomoon en het Nationaal Jeugd Orkest (NJO). Gestreefd wordt ook tot een samenwerking te komen met internationale jeugdkoren.

Op basis van het bovenstaande en vergelijkbare ontwikkelingen op het gebied van jeugdorkesten komt de Raad tot het volgende: Hij adviseert instellingen die in inhoud, taak en doelstellingen met elkaar overeenkomen, samen te brengen. Het JON (een jeugdorkest met een duidelijke voorbeeldfunctie), Cocomoon (een organisatie die vanuit het buitenland jeugdorkesten aantrekt voor het uitvoeren van zomerconcerten) en Jeunesses Musicales (dat deel uitmaakt van een internationaal netwerk en audities organiseert voor Nederlands talent dat deel kan nemen aan internationale jeugdorkesten) zijn op hetzelfde terrein werkzaam en hebben een complementair karakter.

De Raad acht het daarom gewenst dat deze instellingen in overleg met elkaar de mogelijkheden inventariseren om te komen tot een organisatievorm met één bestuurlijk apparaat. Binnen een dergelijk verband komt de expertise van de drie instellingen bij elkaar en kan bijvoorbeeld het (inter)nationale netwerk van jeugdorkesten worden uitgebouwd. Hierbij zou desgewenst ook het Nationaal Jeugd Orkest (NJO) betrokken kunnen worden.

Voor doelen als jeugd- en jongerenparticipatie en promotie kunnen ook het Ricciotti ensemble en het Orlando festival in dit samenwerkingsverband participeren, zij het in een minder vergaande vorm.

Conclusie

De Raad adviseert positief voor een organisatie waarin het JON, Cocoon en Jeunesses Musicales samenwerken. De mogelijkheid om tijdelijk een onafhankelijke bemiddelaar aan te trekken geeft de Raad u in overweging. Geadviseerd wordt voor dit samenwerkingsverband een subsidie te reserveren in de orde van grootte van f 0,25 mln (+ indien nodig een initieel bedrag voor het opstarten van het samenwerkingsverband) voor het realiseren van gezamenlijke activiteiten gedurende de komende cultuurnota-periode. Inhoudelijk gezien draagt dit samengaan bij tot de ontwikkeling van een jeugdorkestenstructuur. Organisatorisch uitgangspunt is dat door het samengaan van de organisaties een lagere overhead dan voorheen nodig is. De organisaties zullen de administratieve ondersteuning en zakelijke leiding dienen te beperken.

Taken als het organiseren van bestuursdagen worden in principe niet bekostigd uit rijkssubsidie.

De Raad verwacht dat de plannen van JM om jaarlijks een aantal aanvullende incidentele subsidies aan te vragen verwezenlijkt worden.

Financieel kader

Huidige exploitatie	0,006
Subsidie OCenW peiljaar 1994	
Subsidie OCenW peiljaar 1995	
Gewenste exploitatie 1997-2000	0,208
Gevraagd subsidie 1997-2000	0,103

(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW
en in miljoenen guldens)

Op 13 november 1995 heeft de voormalige Raad voor de Kunst een advies uitgebracht over de SJMN (AK.95.7805/1). De hierin opgemerkte punten zijn in de huidige aanvraag niet verwerkt. De Raad adviseert negatief over een meerjarige subsidie aan de SJMN, onder verwijzing naar bovengenoemd advies.

Naar een Nationaal Muziek Concours

Het instellen van een muziekconcoursenstructuur is volgens de Raad noodzakelijk. Jaarlijks worden in Nederland vele concoursen georganiseerd. Het concoursenland is echter sterk verbrokkelend. Een enkel concours is groot en internationaal gericht, zoals het Wereld Muziek Concours (WMC). Andere zijn veel kleiner en trekken mede daardoor weinig aandacht. Deze aandacht is nodig om talentvolle jonge uitvoerenden meer zichtbaar te maken en om sponsors te kunnen interesseren. Daarnaast ontbreekt in de concoursensector een internationale standaard. De Stichting Jong Muziktalent Nederland (SJMN) heeft een voorstel ingediend voor een samenwerkingsverband van enkele van deze organisaties. Het plan van de SJMN wordt gezien als een stap in de goede richting, maar is onvoldoende concreet uitgewerkt.

Voor de verdere professionalisering en internationale profilering van concoursen en voor de standaardisering van de jurering is een verdergaande samenwerking en afstemming tussen de verschillende concoursorganisaties een vereiste. De SJMN en het Prinses Christina Concours (PCC) zouden in een dergelijk samenwerkingsverband in ieder geval moeten participeren.

Te constateren valt dat bestaande initiatieven op muziekconcoursengebied tot dusverre op eigen kracht niet tot een concreet plan voor een concoursenstructuur in Nederland konden komen. De Raad adviseert daarom een kleine zelfstandige commissie in te stellen die de mogelijkheden voor een samenwerkingsverband binnen de muziekconcoursen binnen beperkte tijd kan onderzoeken en tot stand kan brengen. Deze kleine krachtige commissie dient als een soort katalysator. In beperkte tijd moet zij het totaal aan initiatieven inventariseren en een advies geven over structurele samenwerkingsmogelijkheden tussen bestaande organisaties. Op voorwaarde dat een dergelijke structuur gerealiseerd wordt, adviseert de Raad hiervoor een meerjarig budget van circa f 0,25 mln te reserveren.

Financieel kader

Huidige exploitatie

Subsidie OCenW peiljaar 1994

Subsidie OCenW peiljaar 1995

Gewenste exploitatie 1997-2000 0,200

Gevraagd subsidie 1997-2000 0,200

*(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW
en in miljoenen guldens)*

Inleiding

De LOAM zet zich in voor het bevorderen van de amateurmuziek. 'Meer mensen moeten met plezier beter muziek (leren) maken' is het motto van de LOAM. De organisatie wil doorgaan op de in 1992 ingeslagen weg en daarbij haar blik meer naar buiten richten. De LOAM wil zich profileren als het nationale informatiepunt ten behoeve van amateurmuzikanten in de volle breedte. In haar beleidsplan geeft de LOAM aan te streven naar een groei van de aanhang en gebruikers, een grotere toegankelijkheid van het instituut en naar vernieuwing van eigen produkten.

Beoordeling

De LOAM is een koepelorganisatie die de afgelopen vier jaren heeft bijgedragen aan het bundelen van inhoudelijke en organisatorische expertise van diverse amateurmuziekorganisaties.

Cursorisch lijkt de LOAM een goed en toegankelijk aanbod te hebben.

Cursorische activiteiten dienen zoveel mogelijk kostendekkend te blijven. Naast de uitvoerende functie zal de organisatie zich de komende cultuurnotaperiode meer moeten richten op het uitbreiden van haar intermediairfunctie.

De samenwerking met andere instellingen op het terrein van de amateurkunst en kunsteducatie dient uitgebreid te worden. Met name de relatie met het NIB en het RIM kan verstevigd worden. De LOAM, het RIM en het NIB zijn afzonderlijk relatief klein in vergelijking met bijvoorbeeld de SNK. Zij zouden meer naar elkaar toe gebracht kunnen worden om zo een meer evenwichtige en efficiënter situatie in de amateurmuzieksector tot stand te brengen. Het RIM, de LOAM en het NIB geven alle aan een muziekinformatiepunt te willen zijn en daarbij gebruik te willen maken van hedendaagse informatietechnologie. Bovendien willen ze in één gebouw gehuisvest worden. De Raad adviseert daarom te komen tot een vergaande samenwerking. Hiermee wordt geen fusie bedoeld, maar een hecht samenwerkingsverband met een daarbij aansluitende taakverdeling. Een en ander moet leiden tot een betere afstemming op het gebied van repertoireverzameling, -beoordeling en -advisering. Uitgaande van de evidente overeenkomsten tussen de organisaties en van een gezamenlijke huisvesting moet het mogelijk zijn daadwerkelijk veel activiteiten samen op te zetten.

De LOAM opteert in haar beleidsplan voor een samenwerking met het Jeugd Orkest Nederland (JON), zowel om praktische redenen (het doorsluizen van subsidie) als inhoudelijke redenen (het opzetten van een landelijke structuur voor jeugdorkesten). Het lijkt de Raad echter niet de meest geschikte oplossing het JON onder te brengen bij de LOAM.

Tussen beide instellingen bestaan namelijk wezenlijk cultuurverschillen. De huidige aard en structuur van de LOAM biedt volgens de Raad onvoldoende

waarborgen. Het JON is een zeer vitaal orkest dat zich in de amateurkunst beweegt op het topniveau en zich vanzelfsprekend richt op de uitvoering. De LOAM daarentegen is een samengaan van zeer verschillende muziekdisciplines met een soms nog enigszins behoudend karakter. (Zie in dit verband ook hoofdstuk Amateurs van het algemene deel).

Dit betekent niet dat de LOAM geen jeugdbeleid meer op dient te zetten. Juist in de sector waarin de LOAM opereert en waar het deelnemerscircuit dreigt te vergrijzen, is het essentieel deze doelgroep te interesseren en te verleiden deel te nemen aan muzikale activiteiten. Er bestaat waardering voor de activiteiten van de LOAM voor volwassenen. Nu moet echter prioriteit gegeven worden aan de doelgroep jongeren. Mogelijk kan de LOAM met de Kunstbende samenwerken om ideeën op te doen op welke wijze jongeren in grotere mate betrokken kunnen worden.

De Raad acht het wenselijk dat de LOAM het niet-vocale cursusaanbod van de stichting Landelijk Samenwerkingsverband Kerkmuziek (SLSK) overneemt of helpt onder te brengen binnen stedelijke muziekverbanden.

De LOAM heeft in de afgelopen cultuurnota-periode intern een verbetering van het eigen imago weten te bewerkstelligen. Het externe imago daarentegen behoeft meer aandacht. De LOAM zou haar imago op een actieve en inventieve manier onder handen moeten nemen en een eigentijds en voor verschillende doelgroepen aansprekend karakter moeten geven.

In de sfeer van interculturele muzieksoorten is het beleid nog onvoldoende concreet uitgewerkt. Activiteiten lijken nog teveel op traditionele vormen van instrumentarium te stoelen.

Conclusie

De LOAM maakt nu een volgende en afwachtende indruk. De LOAM zal moeten proberen actief in te spelen op actuele ontwikkelingen in de samenleving en die concreet moeten vertalen en onderbrengen in haar takenpakket.

De samenwerking tussen de LOAM (divers/instrumentaal), het NIB (blaasmuziek/ instrumentaal) en het RIM (repertoireverzameling en -beoordeling) moet vergaand uitgebouwd worden. Onderling kunnen deze instellingen uitmaken op welke wijze een dergelijke samenwerking het beste vertaald kan worden in activiteiten.

De Raad adviseert een gelijkblijvende subsidie aan de LOAM te geven, op voorwaarde dat de organisatie, ondanks het feit dat het JON niet onder de organisatie zal komen te vallen, extra aandacht zal besteden aan het vormgeven van haar jeugdbeleid en intercultureel beleid. Zij dient daarvoor binnen de huidige middelen ruimte te maken.

Met de SLSK moet bezien worden welke kosten deze organisatie moet maken om het niet-vocale cursusaanbod over te nemen danwel onder te brengen binnen stedelijke structuren van muziekinstellingen. Dit bedrag dient uitgedrukt te worden in een subsidieverhoging aan de LOAM.

Financieel kader

<i>Huidige exploitatie</i>	<i>1,607</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1994</i>	<i>0,959</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1995</i>	<i>0,971</i>
<i>Gewenste exploitatie 1997-2000</i>	<i>2,305</i>
<i>Gevraagd subsidie 1997-2000</i>	<i>1,128</i>

*(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW
en in miljoenen guldens)*

Inleiding

Het NIB stelt zich tot doel een inhoudelijke steunfunctie voor de blaasmuziek, de drum- en showbands en de majorette en twirlsector te zijn. Daarnaast verleent het ook facilitaire diensten.

Het NIB tracht een verhoging van het speelniveau en -plezier van de individuele muzikant te bewerkstelligen en participatie te bevorderen.

Beoordeling

De afgelopen cultuurnota-periode is veel energie verloren gegaan door de bestuurlijke onenigheid die speelde tussen het NIB en de SMN. De SMN en het NIB kregen voor de cultuurnota-periode 1993-1996 de opdracht door afstemming te komen tot een onafhankelijke landelijke steunfunctie voor de amateurblaasmuziek, het NIB. Dat is vooralsnog niet gelukt. De tot nog toe gehanteerde organisatiestructuur blijkt ineffectief. Voorstellen van het NIB voor verandering werden door de SMN niet aanvaard. Inmiddels heeft het NIB officieel de opdracht tot intensieve samenwerking met de SMN aan het Ministerie teruggegeven. De Raad adviseert aan deze situatie een einde te maken door het subsidie aan de SMN te beëindigen.

Het NIB dient zijn netwerk uit te breiden door contacten te verstevigen met instellingen binnen de amateurkunstsector, met het LOKV en het kunstvakonderwijs. Het verdient aanbeveling dat het NIB een gebruikersonderzoek onder zijn klanten laat uitvoeren naar de gewenste diensten van het NIB.

De Raad acht het van belang dat de samenwerking met het Wereld Muziek Concours (WMC) gecontinueerd en zo mogelijk verstevigd wordt. Het NIB, het RIM, en de LOAM zijn afzonderlijk relatief klein ten opzicht van bijvoorbeeld de SNK. Om een meer evenwichtige en efficiënte situatie in de amateurmuzieksector tot stand te brengen dient de relatie met het RIM en de LOAM verstevigd te worden. Het RIM, de LOAM en het NIB geven alle aan een muziekinformatiepunt te willen zijn en daarbij gebruik te willen maken van hedendaagse informatietechnologie. Bovendien willen ze in één gebouw gehuisvest worden. De Raad pleit dan ook voor een vergaande samenwerking tussen deze organisaties. Hiermee wordt geen fusie bedoeld, maar een hecht samenwerkingsverband met een daarbij aansluitende taakverdeling. Een en ander moet leiden tot een betere afstemming op het gebied van repertoireverzameling, -beoordeling en -advisering. Uitgaande van de evidente overeenkomsten tussen de organisaties en van een gezamenlijke huisvesting moet het mogelijk zijn daadwerkelijk veel activiteiten samen op te zetten.

Het NIB dient verder zijn intermediairfunctie uit te bouwen in de zin dat nieuwe ontwikkelingen onder de aandacht gebracht kunnen worden. Ook het

interculturele beleid kan in de komende cultuurnota-periode opgebouwd worden.

De door het NIB ingestelde nationale voorbeeldensembles kunnen een opleidings- en voorbeeldfunctie vervullen. Het is echter niet de taak van een steunfunctie zelfstandig voorbeeldorkesten te onderhouden. Het is als intermediair juist de taak van het NIB om de oprichting van dergelijke ensembles in de regio te stimuleren. Daarom moet overwogen worden hoe de voorbeeldorkesten meer in het veld gesitueerd kunnen worden. Het in de begroting opgenomen onderdeel jeugdorkesten dient afgebouwd te worden.

Conclusie

De Raad acht het noodzakelijk dat het NIB zich de komende tijd niet langer zal richten op de bestuurlijke problematiek, maar zich zal concentreren op zijn functie en het uitvoeren van haar eigenlijke taken. Het NIB heeft een inhoudelijke landelijke steunfunctie en verleent daarnaast ook facilitaire diensten aan de amateurblaasmuzieksector. Als kennisinstituut is het NIB voor het veld van belang.

De organisatie dient haar intermediairfunctie in de komende cultuurnota-periode verder uit te breiden.

Het subsidie aan de SMN moet beëindigd worden. Inhoudelijke taken die te maken hebben met kwaliteitsbevordering, stimulering en vernieuwing van het repertoire dienen te worden overgeheveld naar het NIB.

Door het aangaan van samenwerkingsverbanden met partners in de amateursector kan het NIB organisatorisch voldoende kracht genereren om ook naar de SMN zelfstandig te opereren. Een gebruikersonderzoek naar de gewenste diensten van het NIB acht de Raad wenselijk.

Om de SMN en het NIB op korte termijn op een lijn te krijgen, adviseert de Raad tevens onafhankelijke bemiddeling te overwegen.

Het NIB, de LOAM en het RIM zullen met elkaar moeten zoeken naar de meest efficiënte manier om samen te werken op instrumentaal gebied.

<i>Financieel kader</i>	
<i>Huidige exploitatie</i>	<i>1,065</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1994</i>	<i>0,874</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1995</i>	<i>0,879</i>
<i>Gewenste exploitatie 1997-2000</i>	<i>1,409</i>
<i>Gevraagd subsidie 1997-2000</i>	<i>1,238</i>

(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW en in miljoenen guldens)

Inleiding

Stichting Pop Against Racism heeft sinds haar oprichting in 1993 een groot aantal projecten gerealiseerd met betrekking tot het vergroten van de tolerantie en onderling begrip tussen jongeren van verschillende etnische achtergronden. Zo'n 80 % van deze projecten heeft betrekking op het beleidsterrein cultuur. De projecten van Pop Against Racism betreffen zowel incidentele als structurele projecten. De projecten van Pop Against Racism op het terrein van de cultuur betreffen jaarlijks een tweetal manifestaties, te weten het Racism Beat It Festival en de Megafestatie. Daarnaast wil Pop Against Racism haar activiteiten uitbreiden naar het algemeen voortgezet onderwijs. De projecten sluiten naar eigen zeggen nauw aan op de door de ministeries van OCenW en VWS ingestelde Projectgroep Intercultureel Onderwijs.

Beoordeling

De sociaal maatschappelijke doelstelling staat bij Pop Against Racism centraal. Kunst is bij de activiteiten een middel, geen doel op zich. Bezien vanuit de participatiegedachte scoort dit project hoog. De artistieke uitgangspunten zoals in de aanvraag geformuleerd, spreken minder tot de verbeelding. Het zijn activiteiten om mensen ervaringsgericht bewust te maken van racisme. Het beleidsplan getuigt van een brede aanpak waarin veel disciplines opgenomen zijn. De plannen zijn in hoge mate consumptief.

De organisatie lijkt goed te functioneren en op een breed terrein landelijk samen te werken met andere instellingen en kan daarom vergeleken worden met de Kunstbende als organisatie met een sociale culturele doelstelling gericht op jongeren van 18-35 jaar. Met deze instelling bestaat ook een samenwerkingsrelatie.

Van belang zijn de doelgroep, het interculturele aspect en de hoge participatie van jongeren aan de activiteiten. Gezien het feit dat u deze punten in uw uitgangspuntennota een prominente plaats hebt gegeven, acht de Raad het juist dat dit initiatief beloond wordt voor de positieve resultaten die het in het verleden reeds heeft opgeleverd.

Conclusie

De Raad adviseert positief over een toekenning van een subsidie in de orde van grootte van f 0,07 mln. Gezien de participatie- en integratiedoelinden van Pop Against Racism acht de Raad het wenselijk dat de andere helft van het gevraagde subsidie door het Ministerie van VWS zal worden ingebracht.

<i>Financieel kader</i>	
<i>Huidige exploitatie</i>	<i>0,724</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1994</i>	<i>0,167</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1995</i>	
<i>Gewenste exploitatie 1997-2000</i>	<i>1,400</i>
<i>Gevraagd subsidie 1997-2000</i>	<i>0,200</i>
<i>(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW en in miljoenen guldens)</i>	

Inleiding

Het Prinses Christina Concours (PCC) wil door middel van concoursen, masterclasses, concerten en nieuwe educatieve projecten, klassieke muziek en jazz promoten bij jongeren uit het voortgezet onderwijs, teneinde cultuurparticipatie te stimuleren.

Beoordeling

Het PCC is een sympathiek concours dat met relatief weinig overheidsmiddelen veel activiteiten weet op te zetten. Door de opbouw en samenkomst van regionale concoursen kent het geheel een grote spreiding en heeft het tevens gedurende een aantal jaren een goede naam opgebouwd. Uit het projectenbudget A/K heeft het PCC reeds meermalen een projectsubsidie ontvangen. In organisatorisch opzicht en wat betreft uitstraling bestaat vertrouwen in het PCC. Artistiek inhoudelijk scoort het concours iets minder hoog. Dat is echter te verklaren door het feit dat binnen het concours het leerproces belangrijker is dan het eindresultaat.

Op het gebied van concoursen in Nederland heeft het PCC een leidende rol. Mogelijk kan het PCC zijn organisatorische en inhoudelijke kennis inbrengen in een in de komende cultuurnota-periode op te zetten samenwerkingsverband 'Nationaal Muziek Concours'. Jaarlijks worden in Nederland immers vele andere concoursen georganiseerd. Een enkele daarvan is groot en internationaal gericht, zoals het Wereld Muziek Concours (WMC), andere zijn veel kleiner en trekken mede daardoor weinig aandacht. Meer aandacht is nodig om talentvolle jonge uitvoerenden meer zichtbaar te maken en om sponsors te kunnen interesseren. Daarnaast ontbreekt bij veel concoursen een internationale standaard. De Stichting Jong Muziektalent Nederland (SJMN) heeft een voorstel ingediend voor een samenwerkingsverband van enkele van deze organisaties. Het plan van de SJMN wordt gezien als een stap in de goede richting, maar is vooralsnog onvoldoende concreet uitgewerkt. Voor de verdere professionalisering, internationale profilering en standaardisering van de jurering is een verdergaande samenwerking en afstemming tussen de verschillende concoursorganisaties een vereiste. De SJMN en het Prinses Christina Concours (PCC) zouden in een concoursenstructuur in ieder geval moeten participeren.

Conclusie

De Raad adviseert positief over een meerjarige subsidie toekenning aan het PCC voor de kwaliteitsbevorderende aspecten van het concours. De overheadkosten met betrekking tot de concoursorganisatie zijn relatief hoog. Te denken valt daarom aan een bedrag in de orde van grootte van f 0,035 mln.

De Raad acht het gewenst dat het PCC samen met de SJMN en andere muziekconcoursen in de toekomst zal gaan samenwerken bij het tot stand te brengen van een Nationaal Muziek Concours. Indien een dergelijk samenwerkingsverband gerealiseerd wordt, dient het subsidie aan het PCC uit het subsidie aan dit concours bekostigd te worden.

Financieel kader

<i>Huidige exploitatie</i>	<i>0,608</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1994</i>	
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1995</i>	
<i>Gewenste exploitatie 1997-2000</i>	<i>0,807</i>
<i>Gevraagd subsidie 1997-2000</i>	<i>0,077</i>

*(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW
en in miljoenen guldens)*

Inleiding

Het Ricciotti ensemble vervult een educatieve functie voor zowel orkestleden als publiek. Het orkest speelt veelal op uiteenlopende locaties voor een breed samengesteld publiek dat niet vanzelfsprekend met symfonische muziek in aanraking komt. De leden van het orkest bestaan uit bijna of net afgestudeerde jonge professionals en jonge semi-professionele amateurs. De verhouding amateurs/vakstudenten is de afgelopen cultuurnota-periode veranderd in 40/60%. Het aandeel amateurs is daarmee sterk gestegen. Het geven van compositie-opdrachten heeft Ricciotti in haar 25-jarig bestaan veel nieuw ensemble-repertoire opgeleverd. Het Ricciotti wil in de komende periode voortgaan op de ingeslagen weg.

Beoordeling

De organisatie is een gedegen combinatie van artistiek-inhoudelijke kwaliteit en zakelijkheid. Het Ricciotti ensemble is een 'straatorkest' op hoog niveau. De werkwijze van het Ricciotti is indrukwekkend. Het brengt muziek op ongebruikelijke plaatsen en biedt een samenwerkings- en ervaringsplek voor enthousiaste jonge muzikanten. Zowel in eigen land als in het buitenland worden tournees gemaakt bestaande uit sociale optredens, uitkopen en wilde optredens. De nieuwe composities die in opdracht van het orkest tot stand komen, zijn een verrijking voor het repertoire van top-amateurensembles. De samenwerking met andere disciplines is interessant. Waardering bestaat ook voor de speciale aandacht van Ricciotti voor allochtone gastspelers in het ensemble en de geplande tournees naar Turkije, Marokko en Suriname. In zijn doelgroepenbeleid zou het Ricciotti ensemble zich ook meer specifiek kunnen richten op allochtone medelanders.

Het orkest geeft per jaar een groot aantal concerten en krijgt ruime aandacht in de media. Het Ricciotti ensemble vervult een duidelijke voorbeeldfunctie voor de amateurmuzieksector. Binnen het orkest bestaat een goede doorstroom, waardoor veel jonge muzikanten hun ervaringen meenemen naar elders. Het ensemble zou de kunsteducatieve taak kunnen uitbreiden. Het Ricciotti lijkt zich onvoldoende bewust van de werking van het orkest in dat opzicht. Binnen de huidige activiteiten zou daar bijvoorbeeld meer aandacht aan besteed kunnen worden.

Het Ricciotti moet zelf de verantwoordelijkheid nemen de eigen composities bij het RIM onder te brengen. Benadrukt wordt dat het orkest toegankelijk moet blijven voor musici uit alle circuits.

De begroting is reëel. Het Ricciotti ensemble vraagt een kleine verhoging van het subsidie voor het inzetten van tijdelijke menskracht voor het uitbreiden van contacten, het werven van geld en het begeleiden van vrijwilligers. Vanwege zijn mobile karakter kan het ensemble moeilijk structureel subsidie krijgen van gemeenten.

Conclusie

De Raad adviseert een kleine verhoging van het subsidie voor het Ricciotti toe te kennen (in de orde van grootte van f 0,025 mln), ervan uitgaande dat bij de gemeenten waar wordt opgetreden verhoging van het budget kan worden geworven. Binnen haar begroting moet het Ricciotti ensemble ruimte vrij maken voor het opzetten van educatieve activiteiten.

<i>Financieel kader</i>	
<i>Huidige exploitatie</i>	<i>0,253</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1994</i>	<i>0,135</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1995</i>	<i>0,135</i>
<i>Gewenste exploitatie 1997-2000</i>	<i>0,282</i>
<i>Gevraagd subsidie 1997-2000</i>	<i>0,155</i>
<i>(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW en in miljoenen guldens)</i>	

Inleiding

De basis van het Repertoire Informatiecentrum Muziek Nederland (RIM) wordt gevormd door de collectie van ongeveer 50.000 partituren. Naast het openstellen van de bibliotheek, een geautomatiseerde catalogus en het verzorgen van repertoirelijsten, hield het RIM zich de afgelopen jaren bezig met het organiseren van studiedagen, lezingen en symposia, en concertseries in samenwerking met andere organisaties op muziekgebied.

Het RIM beoogt in de komende cultuurnotaperiode zijn dienstverlenende taak uit te breiden o.a. op het gebied van advisering en voorlichting en meer in te spelen op de vraag van de gebruikers. Daarnaast wil het centrum meer samenwerken met organisaties op het terrein van muziek en onderwijs. Het speerpunt van het nieuwe RIM-beleid is het gebruik van de 'elektronische snelweg' om individuele muziekbeoefenaars te bereiken door middel van het Muziek Netwerk Nederland. Het RIM verlegt daarmee haar werkterrein van het amateurmuziekterrein naar de gehele muzieksector.

Beoordeling

Het RIM heeft een ambitieus beleidsplan ingediend dat in feite bestaat uit twee elementen, te weten: het Repertoire Informatiecentrum Muziek Nederland (RIM) en het Muziek Netwerk Nederland (MNN).

De primaire taak van het RIM is het verzamelen en documenteren van repertoire en informatie daarover.

De organisatie vervult daarmee een duidelijke intermediairfunctie. In het kader van de derde cultuurnota-periode geeft het RIM in zijn beleidsplan aan, zijn steunfunctie te willen uitbouwen met een extra consulent. Dit valt echter buiten de eigenlijke taak van het RIM. Op het terrein van de amateurmuziek bestaat voor iedere muziekdiscipline al een steunfunctie-instituut. Het RIM dient geen consulaire, maar informatieve producten te maken.

De steunfunctie-instellingen in de amateurmuzieksector zijn er elk voor hun eigen deel van de sector: het Repertoire Informatiecentrum Muziek (RIM), het Nederlands Instituut voor de Blaasmuziek (NIB) en de Landelijke Organisatie Amateur Muziek (LOAM) voor het instrumentale deel; de Samenwerkende Nederlandse Korenorganisaties (SNK) voor het vocale deel en de Stichting Popmuziek Nederland (SPN) voor de popmuziek.

Het RIM, het NIB en de LOAM zijn afzonderlijk relatief klein in vergelijking met bijvoorbeeld de SNK. Zij zouden meer naar elkaar toe gebracht kunnen worden om zo een meer evenwichtige en efficiënte situatie in de amateurmuzieksector tot stand te brengen. Daarnaast geven het RIM, de LOAM en het NIB alle aan een muziekinformatiepunt te willen zijn en daarbij gebruik

te willen maken van hedendaagse informatietechnologie. Bovendien willen ze in één gebouw gehuisvest worden.

De Raad is daarom voorstander van een vergaande samenwerking tussen de drie instellingen. Hiermee wordt geen fusie bedoeld, maar een hecht samenwerkingsverband met een daarbij aansluitende taakverdeling. Een en ander moet leiden tot een betere afstemming op het gebied van repertoireverzameling, -beoordeling en -advisering. Uitgaande van de evidente overeenkomsten tussen de organisaties en van een gezamenlijke huisvesting moet het mogelijk zijn daadwerkelijk veel activiteiten samen op te zetten.

Het RIM geeft aan een regiefunctie op muziekgebied te willen vervullen door met het in huis zijnde muziekrepertoire de elektronische snelweg op te gaan. Tevens zal dit netwerk een informatiefunctie bieden over allerhande diensten en activiteiten van in het netwerk participerende muziekorganisaties. Om dit Muziek Netwerk Nederland (MNN) van de grond te krijgen, vraagt het RIM aan het rijk een opstartsubsidie.

De Raad onderschrijft de plannen van het RIM een dergelijk netwerk op te willen zetten, omdat hij de oude taak van het RIM op de lange termijn alleen rendabel acht als de bij de organisatie aanwezige informatie via de elektronische mogelijkheden naar de gebruikers kan worden gebracht. Er bestaat vertrouwen in de aansturing van de organisatie inzake deze informatietechnologische koersverandering.

De plannen van het RIM reiken veel verder dan het amateursmuziekterrein. Het is daarom van belang dat het MNN een groot draagvlak bezit, bestaande uit partners uit het gehele muziekveld die mee liften op de digitale snelweg en op die manier hun informatie aan de man brengen. In het beleidsplan is nog onvoldoende helder beschreven welke partners zullen participeren in het netwerk en hoe deze samenwerking concreet vorm zal krijgen en financieel uitgewerkt zal worden.

Conclusie

De Raad is van mening dat het RIM een kans moet krijgen het MNN op te zetten. Daarom adviseert hij het RIM voor een termijn van maximaal twee jaar een stimuleringssubsidie toe te kennen om gefaseerd haar plannen verder vorm te geven en te bekijken of deze levensvatbaar zijn. Tussentijds dient een heldere verslaglegging over de stand van zaken plaats te vinden. Hierin moet onder meer de behoefte en het gebruik van consumenten en van participanten aan het netwerk worden verwoord. Ook moeten plannen gemaakt worden voor het toepassen van een inkoopmodel voor de verstrekking van repertoire-informatie.

Het extra geld dat nodig is voor het opzetten van MNN heeft, volgens de Raad, niet geheel uit 's rijkskas te komen. Het RIM dient gedurende de periode die nodig is om het MNN op te starten, het netwerk te bezien als haar voornaamste prioriteit en derhalve ten behoeve van het MNN te bezuinigen op haar organisatie door ten dele bepaalde werkzaamheden te beperken. Een ander deel kan bekostigd worden uit deelnemersbijdragen van de participanten op het netwerk. Een laatste deel zal, zo adviseert de Raad, als stimuleringssubsidie bijgedragen moeten worden door het rijk om te stimuleren dat andere partners

deel gaan nemen in het netwerk. Vervolgens zouden ook financiers als het BUMA/STEMRA-fonds betrokken kunnen worden.

Concluderend adviseert de Raad het RIM -subsidie gelijk te houden en een deelbedrag van het voor MNN gevraagde subsidie (nader door het Ministerie te bepalen) toe te kennen aan het MNN.

<i>Financieel kader</i>	
<i>Huidige exploitatie</i>	<i>1,371</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1994</i>	<i>1,160</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1995</i>	<i>1,167</i>
<i>Gewenste exploitatie 1997-2000</i>	<i>5,633</i>
<i>Gevraagd subsidie 1997-2000</i>	<i>1,490</i>

(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW en in miljoenen guldens)

Inleiding

De in 1992 opgerichte SMN is een samenwerkingsverband van de vier landelijke Hafabra-federaties. Het grootste deel van de amateurblaasmuziek is georganiseerd en heeft zich landelijk verenigd in één van de vier federaties. De koepelorganisatie SMN vertegenwoordigt daarmee de grootste doelgroep van het NIB.

Beoordeling

In de Cultuurnota 1993-1996 staat dat de samenwerking tussen de landelijke organisaties in de loop van de tweede cultuurnota-periode verder moet worden gestimuleerd. Het uiteindelijke streven is te komen tot één goed functionerende landelijke amateurorganisatie met ondersteunende functie per discipline. Hoewel een vereniging de voordelen biedt van nauw contact met leden en een intensieve band met het veld, is dat niet altijd de ideale structuur voor een landelijke amateurkunstinstelling. De verenigingsvorm kan bijvoorbeeld vertragend of zelfs verlamdend werken op de besluitvorming. Bovendien doen zich ook interessante ontwikkelingen voor in het ongeorganiseerde amateurveld. De SMN is een van de weinige koepelorganisaties die momenteel nog subsidie ontvangt van de rijksoverheid. Dit is een geoordekt bedrag dat via het NIB wordt doorgesluisd.

De afgelopen cultuurnota-periode is veel energie verloren gegaan door de bestuurlijke onenigheid die speelde tussen het NIB en de SMN. De SMN en het NIB kregen voor de cultuurnota-periode 1993-1996 de opdracht door afstemming te komen tot een onafhankelijke landelijke steunfunctie voor de amateurblaasmuziek, het NIB. Dit is voornamelijk niet gelukt. De tot nog toe gehanteerde structuur in de vorm van een aparte stichting met steunfunctie en een vereniging blijkt ineffectief. Voorstellen van het NIB voor verandering zijn niet aanvaard.

Conclusie

Ten behoeve van de helderheid in de sector amateurkunst en kunsteducatie en vanwege de langdurige bestuurlijke impasse waarin SMN en NIB verweven zijn, adviseert de Raad het subsidie aan SMN te beëindigen. Inhoudelijke onderdelen uit het takenpakket die te maken hebben met kwaliteitsbevordering, stimulering en vernieuwing van het repertoire zullen worden overgeheveld naar het NIB. Hiermee is een subsidie gemoeid in de orde van grootte van +/- 2 mln Om de SMN en het NIB op korte termijn op een lijn te krijgen, adviseert de Raad tevens onafhankelijke bemiddeling te overwegen, mede met als doel het over te hevelen subsidiebedrag nader te bepalen.

<i>Financieel kader</i>	
<i>Huidige exploitatie</i>	<i>1,253</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1994</i>	<i>0,476</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1995</i>	<i>0,479</i>
<i>Gewenste exploitatie 1997-2000</i>	<i>1,244</i>
<i>Gevraagd subsidie 1997-2000</i>	<i>0,670</i>

*(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW
en in miljoenen guldens)*

Inleiding

Het algemene doel van de stichting Landelijk Samenwerkingsverband Kerkmuziek (SLSK) is het bevorderen van kerkmuziek in Nederland.

Prioriteit voor de stichting heeft de kadervorming/educatie van jonge amateur kerkmuzikanten.

Globaal vallen er twee categorieën van activiteiten te onderscheiden, te weten de vocale en niet vocale kerkmuziek.

Het huidige subsidie bedrag is f 52.000,-. De SLSK opteert nu voor een jaarlijks subsidie van ruim twee ton gemiddeld op jaarbasis. Een aanzienlijk deel van het hogere subsidiebedrag wenst men aan te wenden ter dekking van de kosten die samenhangen met een nieuwe steunfunctie protestantse kerkmuziek. Een functie die men graag ondergebracht zag bij de SNK.

Beoordeling

Het algemene beeld dat opkomt bij de SLSK is dat van een weinig dynamische organisatie die zonder uitgesproken artistiek-inhoudelijke opvatting een cursusaanbod brengt dat qua vorm sterke verwantschap vertoont met het aanbod van andere landelijke steuninstellingen.

Gezien de nauwe banden die er bestaan met de SNK en de bestaande wens van partners om het contact te intensiveren, verdient het aanbeveling alle steunfunctie-activiteiten die betrekking hebben op de vocale kerkmuziek daar onder te brengen. Het aanbod met betrekking tot de niet vocale muziek kan wellicht ondergebracht worden in het cursuspakket van de LOAM. Een bijkomend voordeel hiervan is dat de cursussen een groter bereik krijgen. Via het LOAM kan de relatie met muziekscholen en andere muziekinstituten binnen stedelijke structuren gelegd worden.

Repertoire-onderzoek en publikaties dienaangaande kunnen bij het RIM gesitueerd worden.

Het voordeel van het inbrengen van deze steunfunctie-aspecten in de professionele setting van de landelijke instellingen is dat er veel makkelijker dwarsverbanden gelegd kunnen worden, zoals bijvoorbeeld tussen het cursusaanbod van de protestantse en (NSGV) katholieke kerkmuziek. Een groot voordeel is ook dat de landelijke instellingen vanuit hun relatief zelfstandige positie een zekere rol in het vernieuwingsproces kunnen spelen.

Conclusie

Een en ander heeft tot consequentie dat het huidige subsidie naar de SNK dient te gaan (te denken valt aan een totaal bedrag van circa f 0,05 mln) ten behoeve

van het uitvoeren van projecten op het terrein van de vocale protestantse kerkmuziek.

Met de LOAM moet bezien worden welke kosten deze organisatie moet maken om het niet-vocale cursusaanbod over te nemen danwel onder te brengen binnen stedelijke structuren van muziekinstellingen. Dit bedrag dient uitgedrukt te worden in een subsidieverhoging aan de LOAM.

<i>Financieel kader</i>	
<i>Huidige exploitatie</i>	<i>0,076</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1994</i>	<i>0,052</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1995</i>	<i>0,068</i>
<i>Gewenste exploitatie 1997-2000</i>	<i>0,960</i>
<i>Gevraagd subsidie 1997-2000</i>	<i>0,207</i>
<i>(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW en in miljoenen guldens)</i>	

Inleiding

De stichting Samenwerkende Nederlandse Korenorganisaties (SNK) heeft zich in haar eerste decennium sterk gericht op niveauverhoging van de koorzang en ontwikkeling van het instituut.

De SNK stelt voor de periode 1997-2000 een aantal concrete doelen, te weten: de stimulering van het zingen (individueel en samen), verhoging van het niveau van zingen (naar behoefte) en verbetering van de infrastructuur. De SNK zal daartoe een accent leggen op de steunfunctie van het instituut en intensief gebruik maken van de mogelijkheden van de nieuwe informatietechnologie.

Beoordeling

De SNK heeft goede samenwerkingsrelaties met andere organisaties in de amateursector. Speciaal de samenwerking binnen Unisono kan naar verwachting veel efficiencywinst voor de deelnemende organisaties opleveren. De relatie met de koorverenigingen was lange tijd kwetsbaar, maar is naar verluidt inmiddels sterker geworden. De SNK lijkt voldoende zicht op het veld te hebben. De deskundigheidsbevorderende cursussen van de SNK worden positief gewaardeerd. De komende cultuurnota-periode zou de instelling naast de uitvoerende werkzaamheden echter meer aandacht moeten geven aan het uitbouwen van haar steunfunctietaken en rol als intermediair.

Het door de SNK gevoerde jongerenbeleid is op zich een nobel streven. Jeugd- en kinderkoren kunnen een opleidings- en voorbeeldfunctie vervullen. Het is echter niet de taak van een steunfunctie zelfstandig een koor te onderhouden. Het is als intermediair juist de taak van de SNK om de oprichting van dergelijke koren in de regio te stimuleren. Het in de begroting opgenomen onderdeel jeugd- en kinderkoor dient derhalve afgebouwd te worden.

Er bestaat lof voor de internationale positie die de SNK bekleedt. Door te participeren in het op handen zijnde Muziek Netwerk Nederland neemt de organisatie deel in de mogelijkheden van de nieuwe media.

In haar beleidsplan 1997-2000 schrijft de SNK de steunfunctie voor de vocale kerkmuziek van de Stichting Landelijke Samenwerkingsverband Kerkmuziek te gaan verzorgen. Daartoe wil de SNK personele capaciteit creëren, analoog aan de begeleidingsfiguur voor de Rooms Katholieke kerkmuziek. Zij vraagt daartoe extra middelen van de rijksoverheid. In principe vormen de protestantse koren echter een nieuwe doelgroep waarvoor de SNK zelf verantwoordelijkheid dient te dragen. Een nieuwe doelgroep betekent in de optiek van de Raad niet per definitie een nieuwe steunfunctionaris. Omdat een dergelijke aanpassing van taken echter nauwelijks budgettair neutraal kan plaatsvinden, adviseert de Raad

additioneel een subsidie toe te kennen voor projecten op het terrein van de vocale (protestantse) kerkmuziek.

Een andere doelgroep waar de SNK meer aandacht aan zou moeten besteden, is het geheel aan allochtone koren. De Nederlandse samenleving is wat betreft samenstelling aan het veranderen. In de adviesaanvraag wordt aan de Nederlandse culturele instellingen gevraagd op deze veranderingen in de spelen. In Nederland bestaan vele niet-westerse koren zoals Antilliaanse, Surinaamse en Turkse. De Raad acht de korensector een terrein waar bij uitstek mogelijkheden liggen om in te spelen op allochtone kooruitingen en daar beleid op te voeren. In essentie behoort het daarom tot de taken van de SNK zich te richten op de niet-westerse koorzang. Daartoe dient de organisatie binnen het totale takenpakket prioriteiten te stellen en middelen vrij te maken om dit onderwerp de nodige aandacht te kunnen schenken.

De SNK acht het van belang dat het RBO als orkest ingezet wordt bij het begeleiden van haar koren en dirigentencursus. Dergelijke activiteiten vallen echter onder de noemer deskundigheidsbevordering van het kader. Door middel van reallocatie zal de SNK derhalve deze activiteiten moeten bekostigen uit eigen middelen.

Conclusie

De Raad is voorwaardelijk positief over een gelijkblijvende toekenning aan de SNK. Als eisen stelt hij dat de SNK haar beleid continueert, waarbij de organisatie duidelijk het accent moet leggen op ondersteunende in plaats van uitvoerende activiteiten. De SNK moet zich nog meer dan nu het geval is profileren als een steunfunctie-instituut en intermediair voor het gehele korenveld. Dit impliceert dat het extra gevraagde subsidie voor uitvoerende activiteiten niet zal worden gehonoreerd.

De organisatie dient haar steunfunctietaken uit te breiden naar de protestantse vocale kerkmuziek en naar de niet-westerse koormuziek. Tot slot zal ook het RBO een plaats moeten krijgen binnen de organisatie om zijn rol in de kadertraining van de SNK uit te bouwen. Over deze voorwaarden zal de SNK jaarlijks in haar jaarverslagen toetsbaar en controleerbaar dienen te berichten.

Voor de extra steunfunctietaak ten aanzien van de protestantse vocale kerkmuziek adviseert de Raad dat het subsidie van de SLSK als zijnde flexibel projectengeld, moet worden overgeheveld naar de SNK. Dit bedrag zal bovenop het gelijkblijvende subsidie voor de SNK komen.

Financieel kader

<i>Huidige exploitatie</i>	<i>2,680</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1994</i>	<i>2,311</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1995</i>	<i>2,577</i>
<i>Gewenste exploitatie 1997-2000</i>	<i>3,965</i>
<i>Gevraagd subsidie 1997-2000</i>	<i>3,584</i>

(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW en in miljoenen guldens)

Workshops in Nederland voor Geïmproviseerde Muziek (SWING)

±

Inleiding

De Stichting SWING richt zich op het brede spectrum van de amateur geïmproviseerde muziek.

Dit doet men o.a. door het organiseren van workshops, een festival en jongerenactiviteiten alsmede door het uitgeven van een periodiek en infobrochures.

De stichting heeft als beleid het opzoeken van leemten en het opvullen hiervan. SWING houdt zich bezig met muzikeducatie door middel van workshops met als thema improvisatie. De organisatie wil bestaande structuren voor kunst- en cultuureducatie doorbreken door workshops, festivals en concerten te initiëren, te stimuleren en te organiseren. Daarnaast is SWING een service-bureau.

Beoordeling

In het vorige advies benadrukte de voormalige Raad voor de Kunst dat uitvoerende eerstelijnsactiviteiten een uitzondering moesten zijn. Hij gaf daarmee aan dat SWING zich diende te concentreren op een adviserende en stimulerende rol. Deze ontwikkeling is naar de mening van de Raad onder leiding van de vorige coördinator de afgelopen jaren onvoldoende uit de verf gekomen.

Met de intrede van een nieuwe coördinator lijkt langzaam maar zeker verandering te komen in de rol van SWING op het gebied van de geïmproviseerde muziek. SWING meldt in haar beleidsplan nieuwe wegen in te slaan. Zo heeft de stichting haar doelgroep uitgebreid door zich met allerlei muziekactiviteiten te richten op jongeren. SWING is momenteel hard bezig een structuur voor geïmproviseerde muziek op te zetten die geënt is op bestaande landelijke structuren voor A/K en onderwijs. Het aanbod van SWING wordt daarbinnen geplaatst.

De organisatie heeft ten opzichte van het verleden een veel opener en meer naar de markt gericht karakter gekregen. De stichting initieert en stimuleert en trekt zich vervolgens terug om elders nieuwe projecten op te zetten. SWING vervult daarmee een intermediaire en stimulerende functie. Daarnaast heeft de instelling ook een landelijke steunfunctie op het gebied van de geïmproviseerde muziek.

De Raad is van mening dat de organisatie deze nieuwe aanpak verder moet kunnen ontwikkelen. De nieuwe leiding biedt vertrouwen in het slagen van het concept. De Raad waardeert het cursusaanbod van de organisatie en acht het van belang dat de inhoudelijke kennis en opgebouwde contacten van SWING op een efficiënte wijze gebruikt worden. Een samenwerkingsverband tussen SWING en het LOKV verdient aanbeveling, zodat een duidelijke verspreiding van de activiteiten van SWING naar het basisonderwijs en de basisvorming plaats kan vinden.

Conclusie

Hoewel de beleidswending die SWING recentelijk heeft doorgemaakt nog in een pril stadium verkeert, ziet de Raad de toekomst van de instelling met vertrouwen tegemoet. De Raad adviseert positief over een meerjarige subsidie in de orde van grootte van f 0,2 mln

Gezien de nieuwe ontwikkelingen die SWING nu doormaakt, verbindt de Raad hieraan de voorwaarde dat over twee jaar een tussenevaluatie inzake het functioneren van de instelling plaatsvindt.

<i>Financieel kader</i>	
<i>Huidige exploitatie</i>	<i>0,171</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1994</i>	<i>0,154</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1995</i>	<i>0,225</i>
<i>Gewenste exploitatie 1997-2000</i>	<i>0,353</i>
<i>Gevraagd subsidie 1997-2000</i>	<i>0,287</i>

*(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW
en in miljoenen guldens)*

Inleiding

Het Wereld Muziek Concours (WMC) heeft als doel het organiseren van een vierjaarlijks blaasmuzeikfestival voor amateurorkesten in Kerkrade en projecten ten behoeve van de instandhouding en verdere ontwikkeling van de internationale blaasmuzeik. Daarnaast is het WMC de steunfunctie voor de internationale ontwikkeling van de blaasmuzeik in zijn algemeenheid. Tot slot heeft het tot taak het organiseren en ondersteunen van projecten door derden.

Beoordeling

Het WMC is een vitale organisatie met nationale en internationale allure. Het concours kent een grote participatie en inhoudelijk gezien bestaat veel aandacht voor vernieuwing.

Er kan een kanttekening geplaatst worden bij de dreigende institutionalisering van de organisatie. Het WMC dient ervoor te waken voldoende flexibele middelen te behouden.

Het concours zelf vindt eenmaal per vier jaar plaats met tussentijds kleinere pieken als een compositiewedstrijd en dirigentencursus. Het WMC heeft een uitstraling naar het hele land en heeft ook internationale faam. Het autonome karakter van het concours is uniek en moet volgens de Raad niet aangetast worden. De inbedding van het concours in de regionale structuur is goed. Het concours als model heeft een voorbeeldfunctie. Het muziekconcorso is een positief initiatief dat blijvende steun verdient.

Het WMC vraagt uitbreiding van middelen om het aantal activiteiten dat tussen twee concoursen wordt georganiseerd uit te breiden. Inzake steunfunctie-activiteiten en inhoudelijke activiteiten moet het hele land bediend worden, wil het rijk grond hebben om de activiteiten te honoreren. De Raad adviseert derhalve op die gebieden tot een nauwere samenwerking met het NIB te komen om zijn plannen op een efficiënte manier tot uitvoering te brengen. De Raad gelooft dat de onafhankelijke kracht van het WMC een positieve invloed kan hebben op het NIB. Een mogelijke dubbeling van taken wordt door een dergelijke samenwerking tegengegaan.

Conclusie

De Raad adviseert positief over een gelijkblijvende meerjarige subsidie. Het verdient aanbeveling dat WMC inzake de organisatie van andere activiteiten dan het vierjaarlijkse concours nauwer samen gaat werken met het NIB.

Financieel kader

<i>Huidige exploitatie</i>	<i>3,266</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1994</i>	<i>0,180</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1995</i>	<i>0,183</i>
<i>Gewenste exploitatie 1997-2000</i>	<i>1,164</i>
<i>Gevraagd subsidie 1997-2000</i>	<i>0,238</i>

*(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW
en in miljoenen guldens)*

Inleiding

Buitenkunst biedt op buitenlocaties een kunsteducatief aanbod aan een breed publiek. Medewerkers van Buitenkunst zijn professionele kunstenaars en kunstdocenten die door het werk voor Buitenkunst hun deskundigheid vergroten en nieuwe methodieken kunnen ontwikkelen. Door de uitgave van de periodiek UIT&KUNST levert Buitenkunst een bijdrage aan de versterking van de relatie tussen kunsteducatie en professionele kunst.

Beoordeling

Buitenkunst is een efficiënte, zelflerende organisatie die een goede voorbeeldfunctie vervult voor de sector amateurkunst en kunsteducatie. Voor de amateurkunst omdat voortdurend gewerkt wordt aan voortdurende vernieuwing van het cursusaanbod op bijzondere locaties, omdat met minimale middelen maximale resultaten nagestreefd worden en omdat een breed publiek bereikt wordt. Voor de kunsteducatie omdat kunstenaars-docenten van en met elkaar leren in een inspirerende omgeving.

Buitenkunst heeft ook een interessante rol in het bijeenbrengen van professionele kunst en amateurkunst. Om die relatie te kunnen verdiepen, wil Buitenkunst het periodiek UIT&KUNST kosteloos blijven verspreiden onder cursusdeelnemers en medewerkers. Dat kan echter alleen als de subsidie aan Buitenkunst verhoogd wordt. Gezien de constante kwaliteit en de bijzondere voorbeeldfunctie van Buitenkunst, wordt geadviseerd de gevraagde verhoging van subsidie voor het gestelde doel toe te kennen. Om de voorbeeldfunctie nog beter gestalte te kunnen geven, verdient het wellicht aanbeveling in UIT&KUNST de discussie tussen deelnemers en medewerkers aan Buitenkunst te bevorderen.

Conclusie

Geadviseerd wordt de gevraagde verhoging van het subsidie toe te kennen teneinde de voorbeeldfunctie van Buitenkunst te verstevigen.

<i>Financieel kader</i>	
<i>Huidige exploitatie</i>	<i>1,465</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1994</i>	<i>0,191</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1995</i>	<i>0,191</i>
<i>Gewenste exploitatie 1997-2000</i>	<i>1,857</i>
<i>Gevraagd subsidie 1997-2000</i>	<i>0,225</i>

*(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW
en in miljoenen guldens)*

Inleiding

CJP wil de deelname van jongeren aan cultuur bevorderen door het aanbieden van kortingen op allerlei produkten en evenementen die jongeren van 0 tot 25 jaar aanspreken. Over de kortingsmogelijkheden wordt op verschillende manieren feitelijke en inhoudelijke informatie verstrekt aan de doelgroep. CJP vraagt meerjarig subsidie aan om in staat te zijn zijn produkten voortdurend te vernieuwen en om zijn diensten uit te kunnen breiden. CJP werd tot voor kort gesubsidieerd door Jeugdbeleid; om CJP in staat te stellen marktconform te gaan werken werd de subsidie in de laatste fase (1993 - 1995) substantieel verhoogd. Daarbij werd afgesproken dat CJP vanaf 1 januari 1996 zonder subsidie verder zou gaan.

Beoordeling

CJP draagt door de verkoop van een kortingenkaart bij aan de deelname van jongeren aan onder andere culturele activiteiten. Hoewel deze activiteit van belang geacht wordt, heeft CJP niet overtuigend kunnen aantonen dat voor de vervulling van deze functie -die ook voor marktpartijen aantrekkelijke kanten heeft- meerjarig subsidie noodzakelijk is. CJP heeft hoge eigen inkomsten en goede sponsorrelaties.

De vergroting van het ledenbestand is onder meer in het belang van schouwburgen en concertzalen die weliswaar inleveren op CJP-bezoekers, maar zonder CJP-bezoekers minder inkomsten zouden hebben. Wellicht kan gepoogd worden ook deze relatie te verzilveren.

Hoewel de toestroom van CJP-leden momenteel stagneert, hoeft deze stagnatie niet van structurele aard te zijn. In het onderwijs worden in de komende jaren allerlei vernieuwingsprocessen in gang gezet die onder andere met zich meebrengen dat actieve cultuurdeelname structureel opgenomen wordt in het onderwijsprogramma van verschillende onderwijssoorten. Verwacht wordt dat de huidige nadruk op cultuureducatie in het cultuurbeleid ook op andere manieren zal leiden tot een grotere belangstelling voor de produkten van CJP.

Conclusie

CJP is een organisatie die in staat geacht wordt marktconform te werken. Voor bijzondere wervings- of vernieuwingsprojecten op het terrein van amateurkunst en kunsteducatie wordt verwezen naar het projectenbudget of naar een eventueel in te stellen stimuleringsbudget voor cultuur op school.

<i>Financieel kader</i>	
<i>Huidige exploitatie</i>	<i>3,507</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1994</i>	
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1995</i>	
<i>Gewenste exploitatie 1997-2000</i>	<i>7,482</i>
<i>Gevraagd subsidie 1997-2000</i>	<i>0,750</i>
<i>(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW en in miljoenen guldens)</i>	

Inleiding

De stichting is een lokale welzijnsinstelling die een bijdrage in de exploitatie vraagt. Omdat slechts een begroting zonder toelichting is ingediend, is onduidelijk waarvoor precies en voor welk bedrag subsidie van de rijksoverheid wordt gevraagd.

Beoordeling

Omdat het hier gaat om een lokale welzijnsinstelling die noch landelijk noch specifiek cultureel van belang is, is meerjarige subsidiëring uit het cultuurbudget uitgesloten. Aanvrager en adviseur zouden gebaat zijn geweest bij onmiddellijke terugzending van deze aanvraag door het Ministerie.

Conclusie

De stichting komt niet in aanmerking voor een meerjarig subsidie uit het landelijk cultuurbudget.

Financieel kader

Huidige exploitatie

Subsidie OCenW peiljaar 1994

Subsidie OCenW peiljaar 1995

Gewenste exploitatie 1997-2000 2,269

Gevraagd subsidie 1997-2000 0,540

(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW

en in miljoenen guldens)

Inleiding

De Kunstbende streeft ernaar jongeren van 12 tot 19 jaar enthousiast te maken voor deelname aan kunst en cultuur. Zij doet dat in de eerste plaats door de organisatie van een landelijke wedstrijd met regionale voorrondes en probeert daarbij vooral ook lager opgeleide en allochtone jongeren te betrekken.

Daarnaast ontwikkelt de Kunstbende incidentele projecten die aansluiten bij actuele gebeurtenissen en presenteert zij zich op manifestaties die door jongeren bezocht worden. De Kunstbende wil systematisch onderzoek laten verrichten naar de effecten van haar werk.

Aanvankelijk werd de Kunstbende door welzijn en cultuur samen gesubsidieerd; in 1995 werd de Kunstbende een subsidie van 900.000 gulden uit het kunstenbudget toegezegd. Uiteindelijk bleek 700.000 gulden beschikbaar te zijn.

Beoordeling

Hoewel de Kunstbende-gedachte bij de voormalige Raad voor de Kunst niet onmiddellijk aansloeg omdat gevreesd werd dat het meer om sociale vernieuwing dan om kunst en cultuur zou gaan, wordt nu erkend dat de onorthodoxe aanpak werkt. Uit onderzoek blijkt dat het voor velen niet blijft bij een kortstondige flirt met een op presentatie gerichte vorm van cultuurdeelname. Een behoorlijk percentage van de specifieke doelgroepen blijkt na afloop van de wedstrijd zich aan te melden voor cursorisch aanbod, zoals blijkt uit onderzoek dat in opdracht van de Kunstbende verricht is. De cyclische denk- en werkwijze van de organisatie, die gekenmerkt wordt door een flexibele opstelling en een voortdurend streven naar vernieuwing van de kernactiviteiten, sluit goed aan bij het karakter van de doelgroep.

Incidenteel wordt er samengewerkt met steunfunctie-organisaties in de amateurkunst, zoals Lift en SBA (schrijvers en beeldende amateurkunstenaars). Het is opvallend dat de samenwerking zich tot deze betrekkelijk jonge steunfuncties beperkt. Andere (oudere) steunfunctie-organisaties signaleren dat hun deelnemerscircuit dreigt te vergrijzen en dat het niet eenvoudig is jongeren te interesseren voor hun activiteiten. De Kunstbende is bereid hen daarin te steunen, op voorwaarde dat de betrokken organisaties zelf iets zien in de aanpak van de Kunstbende.

Conclusie

Omdat de Kunstbende een specifiek doelgroepenbeleid kent is blijvende betrokkenheid van VWS gewenst. De wedstrijd heeft een positieve invloed op de deelname van jongeren aan cultuur en de methodiek van de Kunstbende kan een innovatieve functie vervullen voor de steunfuncties in de amateurkunst die concrete plannen hebben om iets tegen de vergrijzing in hun sector te

ondernemen. Geadviseerd wordt de Kunstbende voor de continuering van de kernactiviteiten (de wedstrijd) en de vervulling van deze innovatieve functie voor de amateursector meerjarig te subsidiëren voor een bedrag in de orde van grootte van f 0,9 mln

---

<i>Financieel kader</i>	
<i>Huidige exploitatie</i>	<i>1,060</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1994</i>	<i>0,900</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1995</i>	<i>0,700</i>
<i>Gewenste exploitatie 1997-2000</i>	<i>1,304</i>
<i>Gevraagd subsidie 1997-2000</i>	<i>1,098</i>

(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW en in miljoenen guldens)

Inleiding

De stichting Lift wil een volwaardig landelijk steunpunt zijn voor het vrije circuit van schrijvers. Lift heeft het liever niet over amateurschrijvers, omdat juist in het literaire circuit de scheiding tussen amateuristische en professionele kunstbeoefening arbitrair is. Lift wil door het ontwikkelen van een infrastructuur voor de literaire sector bijdragen aan kwaliteitsverhoging van produkten en presentaties en aan een gestructureerde informatie-overdracht. Lift vraagt een veelvoud van de huidige meerjarige subsidie aan om verder te kunnen professionaliseren. De organisatie steunt nu zwaar op de inzet van vrijwilligers.

Beoordeling

Er zijn veel schrijvers in Nederland: de schattingen lopen uiteen van 150.000 tot 500.000. Lift heeft nu een bereik van ongeveer 5000 schrijvers en streeft naar een bereik van 20.000. De literaire infrastructuur is geleidelijk aan aan het verbeteren nu centra voor kunsteducatie vaker een schrijfcursus willen aanbieden en er een opleiding voor docent schrijven gestart is aan de Hogeschool voor de Kunsten te Utrecht (HKU). Lift en LOKV zijn beide betrokken geweest bij de ontwikkeling van het onderwijsprogramma van deze opleiding.

Om zo veel mogelijk schrijvers te kunnen bereiken is het nodig de infrastructuur verder te ontwikkelen; daartoe zoekt Lift aansluiting bij regionale steunpunten. Omdat Lift al samenwerkt met de Kunstbende ligt het voor de hand met de regionale steunpunten van die organisatie te werken.

De ontwikkeling van instrumenten dient eveneens bevorderlijk te zijn voor de ontwikkeling van een infrastructuur. Informatievoorziening en -vergarig vervult hierin een belangrijke functie. Er is waardering voor de reeds ontwikkelde instrumenten als de almanak, het tijdschrift en de cursussen. Lift wil de komende tijd in het tijdschrift extra aandacht besteden aan uitingen van tweede en derde generaties allochtonen, omdat hierin de verschillende culturele invloeden zichtbaar zijn. Dit voornemen wordt gezien als een verbetering van de structurele aandacht voor de doelgroep immigranten. Verwacht wordt dat het schrijven van non-fictie een belangrijker plaats zal gaan innemen in het werk van schrijvers in het vrije circuit. Ook daarop zal Lift zich in de komende jaren moeten gaan richten.

De taakverdeling tussen Lift en LOKV is op papier helder maar blijkt in de praktijk niet zo te werken. Uitvoering van het AK-letterenbeleid vraagt om een concentratie van taken omdat informatie-overdracht, produktontwikkeling en de ontwikkeling van een infrastructuur in elkaars verlengde liggen. Geadviseerd wordt Lift voor al deze taken verantwoordelijk te maken.

De samenwerking met de HKU in het kader van de begeleiding van leeskringen en deelname aan het directeurenoverleg in het Platform voor Amateurkunst

dragen bij aan de netwerkfunctie van Lift. Lift erkent dat publiciteit en marketing verbetering behoeven ten einde het bereik te vergroten. De organisatorische voorstellen moeten een verhoging van de effectiviteit en van de eigen inkomsten mogelijk maken.

Conclusie

Om de informatiefunctie te bestendigen en de verdere ontwikkeling van een infrastructuur voor schrijvers te bevorderen is het noodzakelijk Lift in staat te stellen geleidelijk verder te professionaliseren. Onder andere voor de uitbreiding van het aantal consulenturen wordt een verhoging van de subsidie voorgesteld. Een deel hiervan kan gebruikt worden voor het inhuren van externe deskundigheid. Omdat de taakgebieden van LOKV en Lift elkaar overlappen en het goed is als LOKV zo veel mogelijk discipline-overstijgend werkt, kan detachering van LOKV-medewerkers wellicht ook soelaas bieden. Ervan uitgaande dat de eigen inkomsten verhoogd kunnen worden en dat de uitvoerende literaire taken van het LOKV met het bijbehorende budget overgeheveld worden naar Lift, wordt een geleidelijke verhoging van het huidige subsidieniveau geadviseerd. Met een verhoging van ongeveer f 0,15 mln in het eerste jaar moet een uitbreiding van de (niet noodzakelijk vaste) formatie naar gemiddeld 5 fte gerealiseerd kunnen worden; vervolgens kunnen activiteiten ten behoeve van de stimulering van interculturele uitwisseling en het schrijven van non-fictie ondersteund worden met een extra subsidie tot een maximum van f 0,35 mln boven het huidige subsidieniveau.

<i>Financieel kader</i>	
<i>Huidige exploitatie</i>	<i>0,455</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1994</i>	<i>0,375</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1995</i>	<i>0,417</i>
<i>Gewenste exploitatie 1997-2000</i>	<i>1,293</i>
<i>Gevraagd subsidie 1997-2000</i>	<i>1,224</i>

(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW en in miljoenen guldens)

Nederlands Centrum voor Volkscultuur

Inleiding

Het Nederlands Centrum voor Volkscultuur is landelijk steunpunt voor de volkscultuur, de cultuur van het dagelijks leven ofwel de vormgeving van het leven van alledag. Het NCV verspreidt kennis over volkscultuur, bevordert de bestudering ervan en stimuleert en ondersteunt activiteiten en organisaties op dit terrein. Het NCV onderscheidt vier secties, te weten volkscultuur, regionale geschiedenis, folklore en volkskunst. Het NCV vraagt meer subsidie om meer vast personeel voor de regio-werkzaamheden aan te kunnen trekken en voor publicitaire en projectmatige activiteiten.

Beoordeling

Het Nederlands Centrum voor Volkscultuur heeft zich vooral door de gedrevenheid van zijn directeur een goede positie in het veld van de volkscultuur weten te verwerven. De publicaties van het NCV zijn aantrekkelijk en informatief; bij andere produkten wordt een kwaliteitstoets node gemist.

De sector Volkscultuur kent een uitgebreide infrastructuur die niet, zoals in andere sectoren van de amateurkunst, nog geheel van de grond moet komen. De wens om met meer vast personeel beter aan de infrastructuur te kunnen werken, sluit niet aan bij het algemene uitgangspunt van de raad dat de overheid op het vlak van de Amateurkunst en Kunsteducatie slechts marginaal moet sturen en steunen. Beter zou het zijn als het NCV de goede netwerkpositie zou gebruiken om bij te dragen aan de groei van regionale cultuurnetwerken, waarbij slechts tijdelijk personele inzet gewenst is. Deze inzet kan ook, eventueel deels, door regio-partners bekostigd worden. Bovendien vergt een dergelijke personeelsuitbreiding een andere organisatie-opzet die een andere inzet van de directie met zich mee brengt. Er is te weinig vertrouwen in de wendbaarheid van de organisatie in dit opzicht.

Het NCV wil graag nieuwe doelgroepen aanspreken, maar weet niet goed hoe. De Kunstbende heeft zich gericht op het bereik van jongeren; voor intercultureel beleid ontwikkelden bijvoorbeeld het Museum van Volkenkunde te Rotterdam en het Koninklijk Instituut voor de Tropen bijzondere presentaties. Mocht het NCV concrete plannen ontwikkelen voor de overname en doorgeleiding van dergelijke initiatieven, dan kan het een beroep doen op projectsubsidies.

Voor zover het om educatieve projecten gaat, dient in eerste instantie samenwerking gezocht te worden met organisaties die deskundig zijn op het gebied van methodieontwikkeling; wellicht kan een beroep gedaan worden op projectsubsidies in het kader van de integratie van cultuur in het onderwijs. Maar ook hier geldt dat eerst concrete plannen ontwikkeld moeten worden.

Conclusie

Tot nu toe is het NCV geheel uit het kunstenbudget gesubsidieerd. Omdat alleen de taken ten aanzien van de volkskunst ook werkelijk tot de verantwoordelijkheid van het kunstenbeleid gerekend kunnen worden, wordt geadviseerd het NCV slechts voor een deel te subsidiëren uit het kunstenbudget. Voor de subsidiëring van de overige taken, die op het terrein van het cultureel erfgoed betrekking hebben, zal elders een bedrag gevonden moeten worden. De raad ziet geen reden het huidige meerjarige subsidie-volume te verhogen.

<i>Financieel kader</i>	
<i>Huidige exploitatie</i>	<i>0,755</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1994</i>	<i>0,481</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1995</i>	<i>0,527</i>
<i>Gewenste exploitatie 1997-2000</i>	<i>1,384</i>
<i>Gevraagd subsidie 1997-2000</i>	<i>1,014</i>

(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW en in miljoenen guldens)

Inleiding

De Stichting Beeldende Amateurkunst (SBA) is sinds april 1991 de landelijke steunfunctie-instelling voor georganiseerde en ongeorganiseerde beeldende amateurkunstenaars. SBA werkt daartoe in regionale verbanden samen met verenigingen van amateurkunstenaars, met centra voor kunstzinnige vorming en provinciale steunfunctie-instellingen.

SBA ontwikkelt daarnaast, al dan niet in samenwerking met organisaties als De Kunstbende, projecten die ook voor ongeorganiseerden aantrekkelijk zijn en die ertoe kunnen leiden dat zij gaan deelnemen aan activiteiten van de georganiseerde amateurkunst.

Het SBA heeft zich de afgelopen periode vooral gericht op de ontwikkeling van regionale verbanden; zij zal daarmee doorgaan maar daarnaast ook aan internationale ontwikkelingen de nodige aandacht besteden. Wat intercultureel beleid betreft heeft SBA gekozen voor een reactieve opstelling.

De SBA vraagt een verhoging van de subsidie voor vergroting van het aantal activiteiten en om meer personeel in de regio-ontwikkeling en informatie-overdracht in te kunnen zetten.

Beoordeling

Vanwege de lage organisatiegraad in de beeldende kunst is voor het werkveld van de SBA de regionale aanpak de meest voor de hand liggende. Dit heeft tot gevolg dat het werk van de SBA en dat van het LOKV steeds meer in elkaars verlengde komen te liggen. Weliswaar is de doelgroep niet helemaal dezelfde (LOKV richt zich tot het beroepskader; SBA bedient de verenigingen), maar het doel is dat wel. Het is goed dat ervoor het bereik van nieuwe doelgroepen als jongeren samengewerkt wordt met organisaties die juist dat bereik als doel hebben. De taakverdeling tussen SBA en LOKV is op papier helder maar blijkt in de praktijk niet altijd zo te werken. Uitvoering van het AK-beeldende kunstenbeleid vraagt om een concentratie van taken omdat informatie-overdracht, produktontwikkeling en de ontwikkeling van een infrastructuur in elkaars verlengde liggen. Geadviseerd wordt SBA voor al deze taken verantwoordelijk te maken.

Een belangrijk criterium voor het functioneren van de SBA is de mate waarin inhoudelijke vernieuwing van het beeldende aanbod aan amateurs gerealiseerd wordt. Hoewel er verschil is per subdiscipline, worden goede resultaten bereikt met produkten die gericht zijn op inhoudelijke vernieuwing en met studiedagen voor beroepskader.

Waar weinig resultaat geboekt wordt, hangt dit samen met de vergrijzing van een discipline. Wil de SBA verstofte disciplines nieuw leven kunnen inblazen, dan zal er ook voor die gebieden personeel werkzaam moeten blijven, ook al lijkt momenteel elke vernieuwingspoging gedoemd te mislukken.

Om de regio-ontwikkeling te kunnen verstevigen is uitbreiding van het aantal consulentenuren gewenst. Voor de opzet van specifieke activiteiten is een beroep op project-subsidies meer voor de hand liggend.

Conclusie

Voor de uitbreiding van het aantal consulentenuren wordt een verhoging van de subsidie voorgesteld. Een deel hiervan kan gebruikt worden voor het inhuren van externe deskundigheid. Omdat de taakgebieden van LOKV en SBA elkaar overlappen en het goed is als LOKV zo veel mogelijk discipline-overstijgend werkt, kan detachering van LOKV-medewerkers wellicht ook soelaas bieden.

<i>Financieel kader</i>	
<i>Huidige exploitatie</i>	<i>0,884</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1994</i>	<i>0,738</i>
<i>Subsidie OCenW peiljaar 1995</i>	<i>0,952</i>
<i>Gewenste exploitatie 1997-2000</i>	<i>1,293</i>
<i>Gevraagd subsidie 1997-2000</i>	<i>1,286</i>

(alle gegevens volgens opgave Ministerie van OCenW en in miljoenen guldens)
